

TREMTINIŲ GYVENIMO ŽINIOS

UŽDRAUDĖ TARPZONINI SUSISIEKIMĄ

Karinė valdžia neseniai uždraudė tremtiniams keliauti iš vienos okupacinės Vokietijos zonos į kitą. IRO vadovybė šiuo reikalu gavo raštą, kur sakoma, kad tremtiniai gali važiuoti į kitą zoną tik tuo atveju, kai jiems duodamas leidimas ten nuolat apsigyventi.

Šis nutarimas buvo padarytas Berlyne pagal Rusų valią. Kai kurie tremtiniai aiškina, girdi, stovyklose gyvenantieji asmenys gauna tiek mažai maisto, kad jie tik lovose tegalėtų gulėti. Važiuoti į kitą zoną ka'orių nebeužtenka. Ar šiaip ar taip, tremtiniai dabar negalės visisiekti su savo išskirtais giminėmis. Tuo tarpu Vokiečiai susisiekti nėra jokių suvaržymų. Tre m t i n i a i klausia, kada jų teisės bus priilygintos Vokiečiams.

ATVYKO BALF'Ų ATSTOVĖ

BALF'Ų atstovė p-lė Rovaltė, kurios tremtiniai taip labai laukė, jau pasiekė Vokietiją. Atvykusi ji pareiškė:

— Mano kelionės svarbiausias uždavinys susipažinti su Lietuvių tremtinių gyvenimu Vokietijoje ir Austrijoje. Tik visiškai realiai žinant tremtinių gyvenimo sąlygas galima daugiau jiems padėti. Mano nuomone, svarbiausia Lietuvių tremtinių problema yra jų medžiaginės gyvenimo sąlygos, sveikatos palaikymas ir kultūrinis gyvenimas.

BALF'Ų atstovė tremtiniai sutinka labai šiltai ir džiaugiasi, kad ši kilni organizacija ir Amerikos Lietuviai jų neužmiršta.

TREMTINIAI NEBESIDOMI POLITRUKAIS

Bolševikų politrukai vėl pradėjo aktyviai lankyti tremtinių stovyklas. Deja, tremtiniai šiomis jų kelionėmis visiškai nebesidomi ir į jų šaukiamus mitingus visiškai nebeatina. Maskoliai pastoviniuoja, pasidairo ir, nesulaukdamai interesantų, išsinešdina.

VOKIEČIAI PENI TREMTINIUS ŽURKIENA

Ingolstadto IRO gavo iš Miuncheno (Amer. zonos) centrinių IRO sandėlių statinėse sviesto. Dalinant šį brangų valgyamą stovyklų gyventojams pasirodė, kad dviejų statinių viduryje buvo įspaustos negyvos žiurkės. Tai įvyko Lenkų stovykloje. Iš visko matyti, kad žiurkės į sviestą Vokiečių įspaustos tyčia, kad pakiečių įspaustos tyčia, kad pasijauktų iš badaujančių tremtinių. Tremtiniai bijo, kad kitą kartą Vokiečiai jiems neįdėtų į maistą nuodų.

LAUKIA DP BILIAUS PRIĖMIMO

Gandai, kad USA ketina priimti bilį dėl 200,000 tremtinių įsileidimo plačiai vaikšto po visas tremtinių stovyklas. Tremtiniai to biliaus priėmimo laukia su nepaprastu išsilingimu, tikėdamiesi galėsį atvažiuoti į Ameriką.

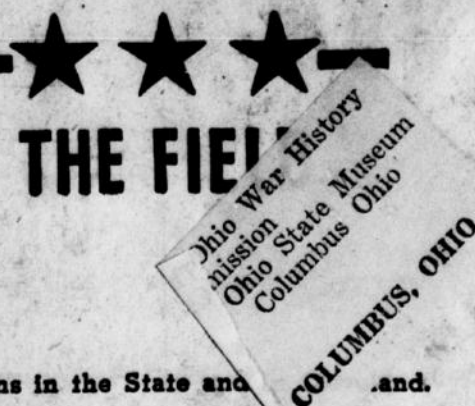
Tremtiniai labai dėkingi Amerikos Lietuviams už to biliaus energingą rėmimą.

GRAZI SKAUTŲ PARODA

Lietuviai skautai, minėdami savo 30 metų sukaktį, Schw. Gmundo stovykloje suruošė labai gražią savo gyvenimo ir

DIRVA

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and

No. 25

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO JUNE-BIRŽELIO- 25, 1948

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Subscription per year in advance
In the United States \$8.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(33-ti metai :: 33rd Year)

Republikonai Pasižada Ginti Pasaulį nuo Agresorių ir Suvaldyt U. S. Raudonuosius

DP BILIUS GALUTINAI PRIIMTAS

Kongresas pereitą savaitę, tarp kitų savo pasiryžtų užbaigti darbų, priėmė 205,000 DP įleidimo bilį.

Sako, Prez. Truman pareiškė nepasitenkinimo dėl to biliaus, jis esąs diskriminuojantis žydus. Tačiau išrodo kad Truman, ir nenorėdamas, tą bilį pasirašys.

Kiti biliai priimti yra vyrų draftavimas, draugiškų šalių parėmimas, ukiams kainų palaikymas, federaliams tarnautojams algų pakėlimas.

Europos atstatymui Kongresas prieš užsidarymą dar spėjo nubalsuoti \$6,030,710,228.

U. S. TARIASI SU VAKARŲ EUROPA APSIGYNYMUI

Iš Washingtono praneša kad U. S. ir Vakarinės Europos valstybės, laisvos nuo sovietų, tariasi apie įvairių militarinių planų apsigynimui nuo sovietų ir sulaukymui komunistų įsilaikymo.

Alijantai išleido vakarų Vokietijai 10 bilijonų naujų markių, kurios tuoj pradės cirkuliuoti kai bus užbaigtas valiutos sutvarkymas.

RUOŠIAMA DRAFTAVIMAS VYRŲ 19-25 METŲ

Visoje šalyje pradėta išnaujo atidaryti vyrų draftavimo ofisus, ėmimui į militarinę tarnybą jaunu vyrų su 1949 metų pradžia.

Salies apgynimui numatyta reikalinga apie 2,000,000 kariuomenės. Kongresas paskyrė armijos, laivyno ir oro jėgoms sustiprinti \$14 bilijonų.

Pirmą metų bus pašaukti militarinės tarnybos iki 225,000 jaunų vyrų tarp 19 ir 25 metų amžiaus.

Kongreso bilium Amerikos militarinė galybė nustatyta 2,005,882 vyrų.

SUSIMUŠĖ. Iš Horne

payne. Ont., Kanados. praneša kad ten vietiniai miškų kirtėjai sukėlė muštynes su atvežtais DP darbininkais. Areštuota 14 vietinių darbininkų.

Tekstilės (audėjų) CIO unijo reikalauja 120,000 savo narių pietinėse valstijose 15 centų valandai algų pakėlimo.

darbų parodą, kuria labai domėjosi tremtiniai ir jų bičiuliai.

KANDIDATAS Į PREZIDENTUS BUS ŽINOMAS BIRŽELIO 25

Leidžiant Dirvą į Spaudą, vėlai Birželio 25, dar tik ėjo derybos ir varžytinės Philadelphiaje, Republikonų partijos konvencijoje, dėl kandidato į prezidentus. Balsavimai prasidėjo Birželio 24, tačiau gali būti eilė balsavimų, iki mažiau balsų gaunantieji kandidatai išsimes iš lenktynių ir jų balsai susigrupuos stipriesiems.

Kandidatai populiarumu stovi: Dewey, Taft, Stassen, Vandenberg. Bet pirmutiniai trys stengiasi vienas kitam kelių pastoti, kad negautų nominacijos.

Vienas iš kandidatų gal bus vice prezidentas, o gal bus parinkta visai kitas į vice prezidentus.

Kalbėse iškelta aikštėn Roosevelto ir Trumano dovanos Stalinui

Philadelphia, Pa. — Republikonų partijos konvencija atidarant, Birželio 21, paskelbta partijos platforma — ką Republikonai darys ir kaip tvarkys šalį ir pasaulį kuomet jų kandidatas bus išrinktas prezidentu.

Konvencijoje dalyva u j a 1,094 delegatų iš visų valstijų ir U. S. teritorijų. Kuris prezidentystės trokšantis bus nominuotas, turi gauti 548 balsus.

Konvencija, kurioje dalyvavo atidarymo ceremonijose apie 13,000 publikos, pradėjo Illinois Gubernatoriaus Green, vienas iš žymių Republikonų partijos vadų.

Tarp kalbėtojų buvo ir buvęs prezidentas Hoover, senukas, kuris tėra vienatinis gyvas buvęs prezidentas. Jis kalbą pasakė gana gyvai ir karštai.

Apie jį dabar jau pradeda teisybę pasakyti ir Demokratai, kurie jį labai apmelojo ir apšmeižė, kuomet po 1929 metų šalį užklūmo ekonominė depresija. Jis tada buvo kaltinamas už visas šalies bėdas.

Dabar jau patys New Deal Demokratai pradeda išskirti viešumai kad Rooseveltas likęs prezidentu, įvedė daugelį Prez. Hoover'o suplanuotų šalies padėčiai pataisyti dalykų, ką Hoover pats būtų vykdęs, bet rinkimus pralaimėjęs tą pradėjo vykdyti naujai išrinktas prezidentas, Rooseveltas. Kita kalbėtoja, žymi moteris, buvus Kongreso atstovė, Clara Boothe Luce, pašiepiančioje kalboje nusivietė Rooseveltui ir Trumano pasigynimus kad jie du su Stalinu gražiai sutarė. Mrs. Luce pasakė: "Tikrai jėdu Staliną mėgo, nes ar neatidavė jam rytinę Europą, Šiaurinę Kiniją, Mandžuriją. Kurilų salas, koalicijas Lenkijoje, Jugoslavijoje ir Čekoslovakijoje?"

Ji paskelbė kad milijonai žmonių nusmerkti mirčiai sovietų vergovėje. ačiu slapčioms Rooseveltui ir Trumano susitarimams su Ru-

saiss Teherane, Jaltoje ir Potsdame.

Pasižada kovoti už laisvą pasaulį

Savo platformoje, kurią konvencija priėmė, Republikonai pasiskelbė kovos už laisvą pasaulį, prižadėjo šaliai stipresnę apsaugą, su mažinama taksu, kovą su šios šalies komunistais ir kitus dalykus įjungė, kurie yra šių dienų butinybė.

Niekad politinės partijos konvencija šalies istorijoje nėra pasisakiusi taip aiškiai ir įtikinančiai kaip padarė ši Republikonų konvencija.

Užsienio politikos klausimui pareiškė jog dirbs už "išlaikymą laisvos Amerikos ir laisviems žmonėms laisvo pasaulio". Išsireiškė už kolektyvę apsaugą, sutartinai su kitomis valstybėmis prieš agresiją.

Užsienio valstybių rėmimą palaikys maždaug tą prasmę kaip iki šiol spyrėsi ir pravedė žymus Republikonas, Sen. Vandenberg, Senato pirmininkas.

JURAJ SLAVIK. buvęs Čekoslovakijos ambasadorius iki komunistų pagrobimo Čekoslovakijos, dabar prabilo Washingtone, tikrindamas kad Jana Masaryk komunistai nužudė po Kovo 11 rinkimu, kada šalis atiteko raudonųjų globai. Tas žinias jis surinko iš patikimu šaltinių. Bolševikai skelbė buk Masarykas pats per langą iššokęs ir nusižudęs.

SENATAS Birž. 18 priėmė tarimą skirti \$65 milijonų paskolą United Nations patalpų statymui vidurmiestyje New Yorke.

GRAIKIJOJE. 70,000 gerai apginkluotų valdžios kareivių pasiūsta šiaurės Pindus kalnus tikslu su triušškinti ten siaučiančius komunistus banditus.

1.000 PRIGERĖ. Kinijoje, Foochow potviniuose, prigėrė apie 1,000 žmonių, kitų 200,000 liko be pastogės.

Iš Rumanijos sovietų valdomos srities lėktuvu pabėgo į U. S. zoną Vokietijoje 19 žmonių.

Kariai fotografai darbuojantys The Armored School Training and Reproduction srityje, Fort Knox, Ky., atlieka darbą padidinimo ant smulkių filmų fotografojų rasti. Šita tarnyba yra dalis Amerikos pasirušimo darbų ir tinkanti jauni vyrai priimami toje srityje lavinti.

SOVIETAIS STEIGIA RYTŲ VOKIETIJĄ SAVO GLOBOJE

Iš Varšavos praneša apie vykstantas tarybos įsteigti atskirą Vokiečių valstybę rytinėje Vokietijoje, kurią sovietai valdo. Tose tryblose dalyvauja Rusija ir šešios jos pajungtos rytinės valstybės.

Kas dėl Berlyno, kai vakarų sąjungininkai įvedė naujus pinigus savo okupuotai Vokietijai, Rusai irgi nasiryo įvesti savo kontroliuojamus pinigus visam Berlynui ir neįleisti Amerikiečių-Anglų pinigų į jų globoję esančias Berlyno dalis.

Amerikos, Prancuzijos ir Britanijos atstovai atmetė Maskvos planą ir tuomi padarė kad ir šiuo atžvilgiu neleis Rusams užvaldyti visą Berlyną, ko Maskva visais budais siekia.

STREIKAI EUROPOJ

Romoje, Italijos seimas 346 balsais prieš 167 nubalsavo nuginkluoti Italijos komunistus.

Venecijoje buvo iššauktas 10,000 Italų laivų statybos darbininkų streikas.

Londone, sustreikavo 15 tukstančių uostų ir laivų darbininkų.

Sutramdyta mėsos ir atgabentų prekių iškrovimas. Belgijoje buvo sustreikavę 250,000 darbininkų, uždarė apie 2500 dirbtuvių.

Prancuzijoje komunistai buvo paskelbė visuotinę darbininkų streiką, bet jis baigėsi be pasekmiu, valdžia tuomi neišgąsdinta.

PREZ. TRUMAN savo trijų metų prezidentavimo laiku vetavo-atmetė Kongreso padarytus 137 nutarimus. Iš tų vetuotu 137 bi-liu Kongresas atgal priėmė 131 hilius, kurie tapo istatymais, nežiurint prezidento nepritarimo.

Tas parodo kaip Truman visą laiką vedė kovą prieš Republikonų kongresą.

Japonijoje. anglies kasykloje prie Fukuoka, Birž. 19 užmušta 56 darbininkai.

RUSAI VISAI NORI UŽVALDYTI BERLYNĄ

Birž. 24 pranešimu, Rusų kareiviai sulaukė geleželių įvažiavimą į Berlyną iš vakarų Vokietijos. Taipgi sulaukė teikimą elektros į kitų zonas Berlyne iš Rusų zonos, kur randasi elektros stotys.

Iš Washingtono praneša kad U. S. karo vadovybė padvigubino Europoje savo kariškų lėktuvų skaičių.

ŽYDAI KARIAUJA TARP SAVĖS

Tel Aviv, Izrael. — Žydai savo valstybės palaikytojai, kurie sutarė su Arabais keturių savačių karo paliauboms, turi kovoti su savo pačių kita karinga organizacija Irgun. Šie bandė įgabenti į Palestiną laivų ginklų ir amunicijos, gi Izraelio vadai pasipriešino, ir tą laivą šuviais iškranto suplaisino. Karo paliaubų sutartis draudžia įvežti Palestinon ginklus tuo laikotarpiu.

Haganah Žydų kovoję su Irgun Žydų grupe, užmušta apie 40 asmenų.

Amerika ir Britanija deda pastangas prailginti Žydų-Arabų karo paliaubas dar vienam mėnesiui laiko.

Prez. Truman jau paskyrė Izraelio valstybei ministrą-atstovą.

Kairo, Egipte, Žydu gyvenamoje dalyje, istikus sproginimui užmušta 20 žmonių.

MINKŠTOS anglies darbininkams naujų algų nustatymo tarybose John L. Lewis daro visokias kliūtis ir prie susitarimo su kasyklų operatoriais nedasilieidžia.

Tarybose talkininka u j a federalės valdžios atstovai, bet Lewis su jais nesiskaito.

Detroit, Mich. — Ford Motor Co. dirbtuvių CIO unijos vadai atmeta kompanijos pasiulymą pakelti 110,000 Fordo darbininkų po 11 iki 14 centų valandai.

Reikmenų Kainos vėl Eina Aukštyn

KAS iš to kad šiomis dienomis daugelis unijų gavo algų pakėlimą, net be streikų, jeigu tuoj pat daugelis išdirbusių paskelbė savo produktų ir išdirbinių kainų pabranginimą?

Kas tas pabrangintas kainas sumokės? Nagi tie patys uni-jistai darbininkai, kurie pirks ir toliau automobilius, elektriskus padargus, namus, rubus ir maistą.

Kellos išdirbystės kurios poros pastarų metų bėgyje bandė nupiginti kainas savo gaminių, tikslu prisidėti prie kovos su infliacija, dabar, po unijų išreikalavimo daugiau algų, jos priverstos buvo pakelti savo išdirbinių kainas.

Išėina tas kad patys uni-jistai sau į užpakalį spiria.

SIŲ METŲ BULVIŲ KAINOS

Jeigu mokėt už šių metų bulves aukštą kainą vėl, žinokit kad tam kalta valdžia, pats Kongresas, nes bulvių augin-tojams vėl nuskyrė naujus milijonus dolarių, kad jų bulves nepatektų į miestus dideliais kiekiais.

Šymet bulvių derlius geras ir ankstyvosios bulvės jau visur gaunamos, bet jų kainos aukštos. Aukštos dėl to kad valdžia superka iš bulvių augin-tojų po 500 iki 600 vagonų bulvių kasdien ir veža jas su-naikiniui ar kur nors nudėjimui, kad pirkėjai jų negautų.

Valdžia už tą bulvių perviršį ukininkams moka po \$1.65 bušeliui. Nuo 1943 iki 1947 metų, penkių metų laikotarpyje, valdžia sumokėjo bulvių augin-tojams virš \$162 milijonus ir panašiai dar šymet.

Svarbu žinoti kad tie milijonai dolarių bulvių augin-tojams yra palmami iš mūsų pačių, aukštomis "income tax".

GYVENAMŲ namų, per su-virš porą metų, nuo karo pabaigos, Rugsejo 2, 1945, iki Birželio 30, 1948 šioje šalyje išstatyta jau apie du milijonai.

1948 metais privatinų namų statyba padidėjo 18 nuoš. Numatyta kad šymet namų bus pastatyta už apie \$6,200,000,000.

AUTOMOBILIŲ i n d ustrija, savo pastangose ištolbulinti geresnius karus už pigesnę kainą, užlaiko virš 6,000 tyrinėjimų inžinierių, chemikų, metalurgų ir planuotojų ir tam tikslui yra įrengta arti 200 laboratorijų. Dabar svarstoma panaudoti automobiliuose tokias medžiagas kaip aluminą, plastiką ir stiklą.

Taipgi dedama pastangos ištolbulinti automobilių inžinrus kurie sutaupytų gasoliną nors trečdaliu.

DIDESĖS korporacijos šiais metais savo įmonių padidinimui, praplėtimui ir masinerijų įgijimui praleis apie \$18,700,000,000, pernai tam tikslui praleista buvo \$16,200,000,000.

PENNSYLVANIJOJE

Republikonai Žada Užkirsti Komunistų Veiklą

PASAULIO AKYS ATKREIPTOS Į PHILADELPHIA

Philadelphia pradedus šią savaitę Republikonų partijos konvencijai, viso pasaulio akys — ir geros ir piktos — atkreiptos į čia. Visi su dideliu susidomėjimu laukia kas bus Republikonų nominuotas ir kuriam teks užimti Amerikos vadovybę, likus prezidentu po Lapkričio 2 rinkimų.

Europos ir kitų šalių rimtieji žmonės tikisi nominuojant tokį vyrą kuris nusimansys ir bus geras pasaulinis vadovas, užsienių reikalų žinovas, nes nuo šio karo Amerikai lemia buvo patapti pasaulio teisų gynėjas. Jeigu ne Amerika, šią dieną pasaulis jau būtų buvęs suardytas, kraujuose panardintas, net pati Amerika suplaisinta.

Dabar Republikonų partija kitaip žiūri į pasaulinius reikalus negu žiūrėjo po I Pasaulinio Karo. 1920 metais, kuomet kandidatai į prezidentus buvo Demokratas Cox, kuris rėmė Wilsono Tautų Sąjungą, ir Republikonas Harding, priešingai Amerikos kišimuisi į užsienių reikalus, Hardingui laimėjus Amerikos taip ir atsitraukė iš Europos.

Europa bijo kad dabar nepasikartotų ta pati istorija, tačiau Republikonų partija jau išanksto pasireiškė už pilną dalyvavimą pasaulio tvarkos sužūrėjimo darbe.

SUTVARKYS KOMUNISTUS AMERIKOJE

Republikonų partijos pirminkas Carroll Reece konvencijai atidarant Philadelphiaje Birželio 21 d. tarp kitko padarė pareiškimą kad šis šalis turi pasirinkti tarp Republikonų ir komunistų.

Savo kalboje jis aiškiai pasakė kad Republikonų partija viešai ir atvirai išeis prieš komunistų šioje šalyje.

Reece priminė kad Demokratai su pagalba New Deal atidarė visas duris radikalams ir komunistams į valdžią, ir nuo to prasidėjo ta nesąmonė kokia ir po šiai dienai Amerikoje tęsiasi.

Reece taipgi pasakė kad šiandien Republikonų partija yra vieninga, neturi savo tarpe jokio radikalo sparno, jokio komunistų lizdo kuris sukty Maskvos pusėn, ir per tai tikisi sugrąžinti šalyje tikrą Amerikonišką valdžią ir tvarką.

Reece įrodinėjo kad Republikonų partijos užduotis pasauliui yra atnaujinimas tu principų kurie iki šiol Ameriką palaikė stipria ir galinga — padarė ją atspara prieš tiraniją namie ir svetur.

Daug reikės padėti darbo atnarioti painiavas kokias įvedė New Deal savo užgrobtu šalies reikalu. Tačiau tas yra galima ir bus padaryta 1949 metais kuomet Republikonas Prezidentas įžengs į Baltąjį Namą, pasakė Reece.

FEDERALIS teismas Philadelphiaje patraukė atsakomybėn aštuonias dideles šio šalies sieninių popierių išdirbystes, apkaltindamas jas konspiracijoje sudaryti aukštas sieninių popierių kainas ir iš to pinigautis.

Nustatyta kad toks susitarimas tęsiasi jau nuo 1935 metų. Tos aštuonios popieriaus išdirbystės pernai patiekė savo išdirbinių už \$69,000,000 šios šalies reikalams.

Salyje veikia Federalis Sherman prieš-trustinis įstatymas, kuris draudžia sutartinai bent kokiai industrijai ar biznierių grupei nustatyti reikmenų kainas pasipiniginavimo tikslu.

Keturi Prezidentai Nominuoti Philadelphiaje

Keturi Amerikos vyrai buvo nominuoti Philadelphiaje įvykusiose konvencijose, buvo šalis prezidentais:

1848—Zachary Taylor,
1872—Ulysses S. Grant,
1900—William McKinley,
1936—Franklin D. Roosevelt (antram terminui).

Po Republikonų konvencijos, šymet Liepos mėnesį seks čia ir Demokratų partijos konvencija, kuri tikima nominuos prezidentus Trumaną.

Taigi ar Republikonas ar Demokratas bus išrinktas, bus penktas čia nominuotas prezidentas.

Trečioji partija, kurios kandidatas yra Wallace, taip pat čia turės konvenciją.

Du kandidatai kuriems nepasisekė laimėti buvo nominuoti Philadelphiaje: 1856—John C. Fremont ir 1940—Wendell Willkie.

Šymet prie jų prisidės kiti du, kurie Lapkričio 2 d. rinkimuose liks pralaimėtojai.

VALSTIJA ĮSIKIŠA Į SKANDALĄ

Valstijos prokuroras paskyrė du valstijos advokatus prisidėti prie tyrinėjimo daug milijoninio Philadelphia miesto politikierių grobišavimų skandalo. Nuo skandalo iškiliimo virsun, pradėta atstatyti iš vietų numatyti kaltininkai.

Sako, reikalui kilus gali būti į Philadelphia pasiūsta valstijos policija. Šis skandalas sukasi daugiausia apie miesto policijos aukštusius viršininkus.

PITTSBURGH

PAKELĖ ALGAS

Didelė Westinghouse Electric Corp. ilgai kovojo prieš unijos reikalavimą trečio algų pakėlimo šios kompanijos darbininkams, tačiau šiomis dienomis sutiko pakelti algas 70,000 savo darbininkų, panašiu būdu kaip padarė General Electric Corp.

Algos pakeliamos pradant nuo 9c iki 16c daugiau.

Pakelta algos ir rašinių tarnautojams, bet tie kurie uždirba po \$625 ar daugiau mėnesiui negaus jokio pakėlimo.

PROKLAMACIJA KOVAI SU ŽIURKĖMIS

Pittsburghas taip užkluptas žiurkių kad reikėjo miesto mayoro proklamacijos paskelbimui kovos su žiurkėmis savaitei.

Kaip apskaičiuota, žiurkės čia bendrai imant padaro kiekvienai šeimai nuostolių nuo \$30 iki \$60 metuose.

Žiurkės taip smarkiai veisiai kad, žinovu nusakymu, nuo vienos poros žiurkių per tris metus privista apie 350,000,000 žiurkių.

Ir Lietuviai privalo prisidėti prie tos kovos. Ir jie, kurie gyvena senose miesto dalyse, apiečiuose namuose, užterštuose kiemuose, nepžiūrėtuose rusiuose, prisideda prie išlaikymo po keliasdešimt žiurkių.

ALUMINUM STREIKAS ATIDĖTAS

Apie 20,000 darbininkų CIO narių, dirbančių Aluminum Co. of America, buvo pasirengę streikuoti, reikalaujant daugiau algų. Jie reikalauja po 13c valandai pakėlimo. Kompanija pasiūlė po 8c valandai daugiau 6500 darbininkų ADF narių ir tiems 20,000 CIO narių. Streiko klausimas atidėtas iki Birželio 28 d.

Tuo tarpu tęsiama derybos, gal susitaikys be streiko.

Polyna Stoska per Varsą Turės Daug Dainavimo

POLYNA STOSKA

Lietuvaitė Metropolitan Opera Company soprano, pastaromis dienomis atostogavo Tabar Farmoje, ir po atostogų, vėl stojo į darbą.

Birželio 23 ji pradėjo vasarinis Grant Park koncertus. Liepos 5-11 dainuos vadovaujamoje rolėje "Frieda" operetėje, "Music in the Air" programoje, Greek Theater, Los Angeles, Calif.

Liepos 19 ir 26 dviem atvejais dainuos "Telephone Hour" N.B.C. radio tinklu.

Liepos 27 dalyvaus metiniam koncerte Northwestern Life Insurance Company konvencijoje, Milwaukee, Wis.

Rugp. 5, bus solistė "Vienne Nights" su New York Philharmonic Orchestra, vadovystėje Robert Stolz.

Rugp. 16-28, dainuos vadovaujamoje rolėje operetėje — "Music in the Air", Los Angeles, Calif.

ORO NELAIMĖJE ŽUVO 43

Prie Mt. Carmel, Pa., kalne pereitos savaitės pabaigoje nukrito pasąžierinis lėktuvas su 43 pasąžieriais ir lakunais, užsėdėję, ir visi 43 žmonės žuvo. Lėktuvas skrido iš San Diego, Calif., į New Yorką. Žmonių kunai buvo suplašinti ir išmėti kalno pašonėje taip kad vargu juos kas ir galėtų atpažinti.

Lėktuvas, matyt patekęs į bėdą, kas nors blogo buvo su juo atsitikę, įjieskojo vietos narsileidimui, bet kalnuose nebuvo jokios lygumos. Jis pralėkė pro 265 pėdų aukščio anglies trupinimo pastatą ir kiek toliau įlėkė į stiprios elektros srovės vietas. Nuo to ištiko sprogimas, ir visas tas vaizdas išrodė "kaip pragaras", sakė tą nelaimę savaitei.

Kitas lėktuvas skridęs tuo metu su pasąžieriais iš New Yorko girdėjo per savo radio to nelaimingo lėktuvo lakunų pranešimą kad jų lėktuvas priverstas leistis, kas negero ištiko, ir po to daugiau nieko negirdėjo — nes tada lėktuvas ir nukrito. Tas antras lėktuvas paskiau apsuoko ore nelaimės vietą ir nusileidęs Allentowne raportavo į New Yorką.

Vedama smulkus tyrinėjimai nelaimės priežasties.

DAYTON, OHIO

SVEČIAI. Iš Detroito lankėsi čia Pranė, Jonas ir jų sūnus Petras, Stankai. Jie buvo atvykę į Prano Vaičkaus laidotuves.

Kadangi Stankai čia yra gyvenę anksčiau, šiuo atsilankymu jie pasinaudojo vėl apžiūrėti miestą, pasimatyti su savo senais pažįstamais. Ponia Stankienė išsireiškė: "Dirvą aš išvartau kiekvieną savaitę į šėskodama žinią iš Daytono, ir radus žinią su atyda perskaitau".

D. Rep.

SIOJE šalyje vasaros mėnesiais važinėdami žmonės atostogų sutinka mirtį, tuomi padaugindami trafiko mirčių ir kitokių nelaimingų mirčių normalės eiles.

Apskaičiuojama kad atostogavimų mėnesiais trafiko nelaimėse žusta vienas asmuo kas 16 minučių.

Detroit, Mich., Naujienos

BALF'o 76 SKYRIAUS SVARBUS SUSIRINKIMAS

Sekantį ketvirtadienį, Liepos 1 d. 8 val. vakaro, buvusioje Lietuvių švėtainėje įvyks Bendro Šalpos Fondo labai svarbus susirinkimas. Bus praėjusio pikniko raportas ir žinių iš centro.

Prašome visus Detroito Lietuvius į susirinkimą atsilankyti. Nepamirškite, Liepos 1 d.

DEKOJA UŽ SIUNTINIUS

Tremtiniai iš visų trijų zonų Vokietijoje savo laiškuose prašo padėkoti Detroito šioms Lietuviams už prisiūtą maistą ir drabužius:

Onai Kundrotienei, Rožei Miknienei, Veronikai Varneckienei, Dr. Bruno Žilvičiui ir žmonai, Antanui Kužiui ir p. Pabilionui, kuris gyvena ne Detroito, Tremtinių vardu tariu širdingą ačiū visiems čia paminėtiems Lietuviams.

IR ČIA GIMĘ LIETUVIAI RUPINASI TREMTINIAIS

Mes kartais pratę pasakyti, kad čia gimusiems Lietuviams jau neberupi Lietuviški reikalai, bet tai didelis apsirikimas. Ir iš čia gimusių randame labai stropių remėjų ir nuosirdžių Lietuvius. Kartais net nuostabu, kad paprašytas čia gimęs Lietuvos neatsisako išduoti affidavitą, o tuo tarpu iš Lietuvos atvykę pareiškia, kad nenori prisidėti su visokiais klapatais.

Kartą man paprašius per vieną susirinkimą affidavitų, p. Raubienė pirmoji pasisūlė, o ji Lietuvos nei nematė. Man yra žinoma, kad ligi šio laiko ji su savo vyru jau davė keturioms šeimoms affidavitus.

O Dr. Gurskaitė, kuri Lietuvos taipgi nematė, ir gi per affidavitų išsiuntė. Yra ir daugiau tokių, kaip Tulauskai, kurie abu čia gimę, mokytojas Guest-Gusciauskas, Šileikienė ir daug kitų. Jie ir siuntinėliais aplanko jiems nepažįstamus Lietuvius.

Mes ir daugiau rastume tokių, bet mūsų misija nestipri. Juk tai mūsų senesniųjų, ypač pažinusių Europą ir turinčių artimųjų tremtyje, pati pirmiausia pareiga šiuos jaunuosius Lietuvius painformuoti, jiems patarti. Labai gerai patvirtina, kad ištautėje, kur vyzdį parodė Dr. Žilvičio žmona, kuri buvo pašalpos prašyta tik iš kalendoriaus paimtu antrašu pasiuntę pakietėli.

Ateityje, neįsireikime čia gimusių, kad ištautėje, ar nesirupina, bet stengkimės juos įjungti į veikiančią Lietuviečių eiles, stengkimės išaiškinti mūsų tautos reikšmę, mūsų žmonių sunkią padėtį ir kvieskime prisidėti prie užtarmo ir šalpos darbo.

ISVYKO Į RYTUS

Dr. Bronius Kazlauskas, University School lektorius, užbaigęs mokslo sezoną išvyko į rytines valstijas, kur turi giminių ir pažįstamų. Po dviejų savaitių atostogų žada grįžti ir mokyti vasariniuose kursuose.

Šių žinučių rašytoja išvyko savaitėi laiko į Kanadą, paviešėti pas savo sesutę Marcellę Černeckytę, kuri neseniai atvažiavo iš Vokietijos.

Advokatės tėvai pacina iš Lietuvos, N. Žilinskas nuo Ramygalo, motina Rislutė nuo Truskavos.

DETROITO

Amerikos Lietuvių Balso Radio Programa "BALTIC MELODIES"

Kiekviena šeštadienį 10 v. v. (WJLB - 1400 kilo.)

Skelbimų reikalais kreipkitės į American Lithuanian Voice, Inc. 8029. Manila Detroit 13, Mich. Telefonas OLive 5602

slaužė M. Navickaitė, dirbdama Grace ligoninėje, mokėsi ir išlaikė baigiamuosius egzaminus. Egzaminus laikė valstijos sostinėje Lansinge. Dabar ji bus registruota slaužė.

Panelė Navickaitė yra gimusi Amerikoje, bet dar maža būdama buvo parvežta į Lietuvą. Ji parodė didelį gabumų išmokdama taip greitai Anglų kalbą ir išlaikydama egzaminus.

M. Sims.

ALBANY, N. Y.

LIETUVAITĖ ADVOKATĖ

Čia apsigyveno ir praktikuojančios teisės Lietuvaitė advokatė, Miss Sadie Zilin (Žilinskaitė), kuri yra kilus iš Amsterdamo, N. Y. Iš to mažo miesto Adv. Zilin įsikūrė New Yorko valstijos sostinėje.

P-lė Sadie Zilin yra žinoma kaip rimta, gera Lietuvaitė ir gabi savo profesijoje. Ji yra pasididžiavimas Lietuviams, ji visur persistato Lietuvaite.

Amsterdamo Lietuviai ir dabar nepamiršta jos išsireikimo, pasakoto viešoje vakarietijoje kurioje dalyvavo apie 400 žmonių: "Mes čia augę Lietuviai neprivalom gėdytis savo tautybės ir kilmės, kad esame Lietuviai; reikalui ir pragai esant turime taip ir persistatyti save".

Ji įsigijo ir knygą "Timeless Lithuania" ir kitas, geresniam susipažinimui apie Lietuvą. Ji pasakė, visur kur aš buisiu ir galėsiu, dirbsiu dėl Lietuvos ir dėl Lietuviečių.

Albany gyvenantis Antanas Šmitas su savo žmona, abu gerie patriotai, Adv. S. Zilin su pažindino su Lietuviais ir Lietuvos reikalais.

P-lė Sadie Zilin baigė New Yorko State College for Teachers 1942 metais; paskui stojo dirbti knygvede General Electric kompanijoje ir lankė Albany Law School, kurią baigė Spalių mėnesį 1946 metais ir už poros mėnesių gavo advokato teises.

Sadie atsižymėjo tuo kad buvo pirmutinė moteris advokatė, oaskirta kriminalėje byloje Albany. Tuo laiku savo pirmoje teismo byloje ji patraukė į save plačios visuomenės dėmesį. Ji gavo daugybę laiškų iš kaimo kalinių, kurie reikė pasitikėjimo kad ji būdama moterimi daug geriau suprastų jų kiekvieno ypatingą bylą. Vienas jos gerbėjas kalinys net prisitūnė jai savo pieštą aliejinių dažais paveikslą, darytą kalėjime.

Adv. Sadie Zilin yra narys advokatų firmos Fittsimmons and Wilsey. Be to ji užsiima savo private teisų praktika.

Advokatės tėvai pacina iš Lietuvos, N. Žilinskas nuo Ramygalo, motina Rislutė nuo Truskavos.

P. L.

Vaidzai iš tremtinių Pabaltiečių kelionės lėktuvu darbams į Kanadą. Kanada, skubėdama atvežti parinktus darbininkus iš DP stovyklų, juos pradėjo vežti lėktuvais. Daugeliui DP pirmą kartą teko skristi lėktuvu. Kelionė į Kanadą trunka apie 20 valandų oru. Nepaprastas įvykis DP gauti kelionės dokumentus. Viršuje, pasąžieriai, tarp jų ir DP, eina į lėktuvą. Apačioje, paržiūrimi dokumentai lipant į lėktuvą.

NEW YORKO VALSTIJA RUPINASI TREMTINIŲ PRIĖMIMU

DP bilui tarpant įstatymu, įvairios US valstijos pradėjo rūpintis savo būsimaisiais naujais gyventojais — atvyksiančiais tremtiniais.

Ypatinga susirūpinimą parodė New Yorko valstija, kuri yra viena iš 25 valstijų sutinkančių priimti dalį DP.

Tuo reikalu New Yorko įvyko suvažiavimas, kuriame dalyvavo valstijos pareigūnai, namų statybos atstovai, darbo unijų vadai, žemės ūkio tvarių, šalpos organizacijų atstovai (dalyvavo ir BALF), tikybinių organizacijų vadai ir DP probleomis susidomėję veikėjai.

Diskusijas vedė Division of Housing Komisijonierius Herman T. Stichman, kuris įžanginėje kalboje apie namus, jų stoka, darbų, darbdavius, ukinkus ir ukio darbininkus tremtinius pareiškė:

— Daug kas mums išmetinėja, kad pradėdame rūpintis atvykstancijų tremtinių butų problema, kada būtų negalime spėti paruošti, net surasti, savo veteranams. Paviršutiniškai žiūrint, kritika atrodo labai logiška. Bet taip nėra. Veteranai nori gyventi naujose namuose, arba namuose su visais patogumais. Tokių namų yra stoka. Tuo tarpu tremtiniams, įpratusiems gyventi sugriautose Europos griuvėsiuose, susigrudime, namuose be jokių patogumų, surasti kambarį, butą ar net namelius New Yorko valstijoje, ypač šiaurinėje dalyje, nebus taip sunku.

Edward Cusi, Industrial Commissioner of State of New York tar kitko pareiškė:

— Nežiūrint, kaip mėginame atvyksiančius DP po visą kontinentą skirstyti, didžioji dalis atiteks New Yorko miestui ir valstijai. Antroje eilėje — vidurvakarinės valstijos — tik maža dalis vakarams, šiaurui ir pietums. Vidurvakarinės valstijos gali priimti ir joms reikalinga milijono ukinkų.

New Yorko darbų surasti lengva.

CIO atstovas pabrėžė, kad New Yorko atvykstantieji traktuojami lygiai su vietos darbininkais, jiems padedama surasti darbą, iš kurio gali gyventi.

Notaras "Dirvos" Agentas 130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

J. Žemantauskas

Notaras "Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

HOT SPRINGS, ARKANSAS

NAMAI TOLI NUO JUSŲ NAMŲ

CHARNES APARTMENTS

— LIETUVIAI —

E. M. CHARNES, Savininkė

Apartmentai ir pavieniai kambariai.

Miegami kambariai su Virtuvės privilegija.

Didelis kiemas. Gražioje Rezidencinėje dalyje.

538 PROSPECT

PHONE 5163

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Isteigto Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

Žurnalas

NAUJIENOS

32-jų puslapių

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —

Jungo Nevilks!

Generolas Jonas Černius Aktualiais Klausimais

Visas Jėgas Turime Dėti Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymui ir Išvietintų Lietuvių Likimu Rupinimuisi. Jieškokime kas Mus Amerikiečius Jungia, Ne kas Skiria, — Sako Nesenai ir Ameriką Atvykęs buv. Kariuomenės Generalinio Štabo Vadas ir Lietuvos Ministras Pirmininkas.

Apie Gen. Jono Černiaus atvykimą į Ameriką spaudoje jau buvo pasirodę daugelis žinių. Mums itin malonu kad vis daugėja mūsų tarpe žymių valstybių vyrų, kurių autoritetas ir veikla Amerikos Lietuvių tarpe atneš gerų vaisių ir Lietuvos byloc gynyimo darbe ir Lietuviškai veiklai šiame krašte.

Gen. Jonas Černius yra jaunės kartos Lietuvos valstybės vyras. Nepriklausom oje Lietuvoje jam teko eiti visa eilė aukštų pareigų. Jis buvo Lietuvos kariuomenės Generalinio Štabo viršininkas ir vėliau Ministras pirmininkas, perdavęs tas pareigas paskutiniam Nepriklausomos Lietuvos Ministrui pirmininkui A. Merkiui.

Gen. Jonas Černius Lietuvos visuomenei buvo pažįstamas kaip didelės energijos ir atsparos darbo žmogus. Ir į Ameriką atvykęs Gen. Černius tuo išmėsi pirmo pasitaikiusio darbo — jis dirba viename fabrike prie mašinos už nedidelį savaitinį atlyginimą. Atliekamą nuo darbo laiką generolas skiria Lietuviškai veiklai ir jau kalbėjo eilėje Lietuviškų parengimų.

Mūsų bendradarbis kreipėsi į Gen. Černių, kuris dabar gyvena Newark, N. J., prašydamas pasisakyti keliais aktualiais klausimais. Gen. Černius maloniai sutiko mintimis pasidalinti. Štai tie keletas klausimų ir Gen. Černiaus atsakymai:

1. Kokie, p. Generole, tamstos nuomone, yra dabartinio momentu patys svarbiausi Amerikos Lietuvių uždaviniai?

Šiuo metu svarbiausi visų Lietuvių rūpesčiai tai ginti visomis prieinamomis priemonėmis Lietuvos valstybės laisvę ir nepriklausomybę atstatymo bylą.

Amerikos Lietuviai šiuo svarbiu reikalu jau yra daug nuveikę, bet ateityje, reikės dar daugiau pastangų padėti kol Lietuvos laisvė bus iškovota.

Kitas svarbus uždavinys tai pagelbėti vargstantiems broliams tremtiniais. Juos reikia ne tik sušalti, bet ir sutvarkyti jų ateitį taip kad jie galėtų pastoviai įsikurti ir patys savo darbu sau pragyvenimą užsidirbti.

2. Ar tamsta laikote natūraliu reiškiniu Amerikos Lietuvių griežtą susiskaldymą į politines grupes ir ar laikote tokį skaldymąsi pateisinamu?

Perdidelis susiskaldymas į politines grupes yra ne visai sveikas pasireiškimas. Perdaug daug išbarstytos jėgos. Tuo tarpu mažinant susiskaldymą galima būtų sudaryti galingesnes sroves, kurios atstovaudamos didesniai Lietuvos skaičiui, būtų pajėgesnės ir galėtų pareikšti daugiau įtakos ginant savo pačių reikalus, lygiai kaip ir bendruosius Lietuvių ir Lietuvos reikalus.

Todėl būtų labai gera jeigu Amerikos Lietuviai veikėjai pajieškotų stropiau ir atydziau kas juos jungia, o ne kas skiria, ir eity planingai prie susiskaldymo sumažinimo, atsimindami kad vienybėje galybė. Gyvenamasis laikas tokio didelio susiskaldymo nepateisina.

3. Kokių priemonių, tamstos nuomone, reiktų imtis bolševikinės propagandos suklaidintiems tautiečiams atsverti?

Gen. Jonas Černius, kaip išrodė pilnoje savo uniformoje

Šiandien sunku surasti Lietuvių šeimą Amerikoje kuri nuo bolševikų būtų nenukentėjusi. Tat labai svarbu kad kai kurie suklaidinti tautiečiai sueity arčiau ir kontaktą su išvietintais asmenimis (D.P.), dar geriau su savo giminėmis ar kaimynais ir patys patirtų kas dėjosi ir dedasi Lietuvoje bolševikams viešpatuojant.

Jei kam pavyko ištrukti iš Sibiro vargijos, reikia kad tie žmonės pasipasakotų kokias jie kančias yra pergyvenę ir ką jie matę komunistų "rojuje".

Teisybė turi atverti akis ir užkietėjusiems. Žinoma, aiškiems Maskvos tarnams tas nieko nepaveiks. Bet į juos nereikia kreipti dėmesio. Turėti reikalo tenka su geros valios žmonėmis, kurie nuosirdžiai jieško teisybės. Amerikos Lietuvių organizacijos turėtų panaudoti kiekvieną progą, ar tai susirinkimą, ar suvažiavimą, ar konferenciją ar šiaip didesnę susibūrimą. Lietuvos šių dienų šturpiam buklei nupiešti ir atremti Maskvos melus apie sovietuose "laimingą ir gerą gyvenimą".

Spauda šiame reikale turi didelės reikšmės. Ją reikia įjungti į bendrą darbą bolševikų "darbeliams" išryškinti, pritraukiant prie spaudos tokias asmenybes kurios yra pergyvenusios visas Lietuvos nelaimes ir yra gyvos liudininkės visų Lietuviams padarytų skriaudų.

4. Kaip Jums atrodo ar teisingai elgiasi tremtiniai burdamesi čia ir atskirus ir naujai sutvurtus organizacinius vietus?

Tuo tarpu peranksti būtų ar pelkti ar skatinti. Tremtiniai turi savo specifinių rūpesčių, tai jiems gal pavyktų geriau rasti bendrą kalbą savo tarpe. Tačiau reikia kad tremtiniai glaudžiai bendrautų su Amerikos Lietuviais ir įsijungtų, kiek sąlygos leidžia, į esančias organizacijas, kuriose jie būtų naudingi nariai.

Tremtiniai galėtų įnešti į senas Lietuvos organizacijas naujų pajėgų, kas išeitų tik į gerą tiek senesniems šio krašto gyventojams, tiek naujai atvykusiems.

5. Tamstai teko kurį laiką buvoti Anglijoje. Kaip gyvena Lietuviai tremtiniai Anglijoje?

Lietuvių tremtinių Anglijoje yra virš penkių tūkstančių. Jie gyvena žymiai geriau negu Vokietijos stovyklose. Tačiau šiuo metu Anglijoje jaučiama ekonominė krizė. Patys Angliai turi sunkumų su valgomais produktais, su butais, su rūbais ir kitais daiktais. Anglijoje viskas kas gyvenime labiausia reikalinga yra normuota ir ten be kuponų nenusprieški nei batų, nei rubų, nei duonos, nei sviesto, nei mėsos.

Be to, mūsų tremtiniai neturi laisvės pasirinkti sau darbo. Jie skiriami darbams Darbo Ministerijos pareigūnų, daugiausia į žemės ūkį. Todėl Anglijoje mūsų inžinieriai, daktarai, teisininkai, visokie amatininkai dirba dažniausia laukuose prie kopų, burokių, runkelų ir pan. Nėra, bent tuo tarpu, galimybių gauti sau darbo pagal specialybę.

Nežiūrint šių sunkumų mūsų žmonės yra sutvurti, turi gualų, dažniausia būvusių belaisvių barakuose, ir gali įsigyti reikalingus rubus. Algos mokamos paprastai minimalės kiek įstatymais numatyta. Yra atskirų atvejų kur Lietuviai įsikūrę pramonėje geresnėse sąlygose. Vedę vyrai labai laukia pargabenimo savo šeimų, paliktų Vokietijoje. Šeimų pargabenimo tempas perdaug lėtas ir žmonės dėl to nemažai sielojasi ir kenčia. Daug Lietuvos taupo pinigų kad ateityje galėtų pasiekti U. S. A. arba Kanadą.

6. Kaip Jums atrodo ar teisingai elgiasi tremtiniai burdamesi čia ir atskirus ir naujai sutvurtus organizacinius vietus?

Tuo tarpu peranksti būtų ar pelkti ar skatinti. Tremtiniai turi savo specifinių rūpesčių, tai jiems gal pavyktų geriau rasti bendrą kalbą savo tarpe. Tačiau reikia kad tremtiniai glaudžiai bendrautų su Amerikos Lietuviais ir įsijungtų, kiek sąlygos leidžia, į esančias organizacijas, kuriose jie būtų naudingi nariai.

SOVIETŲ SPAUDA PUOLA KATALIKUS

Iki šiol bolševikai taktiškai sumetimais vengė spaudoje viešai pulti bažnyčią ir dvasiškiją. Tačiau "Tiesos" nr. 226 atidarė kompaniją prieš Lietuvos kunigus. Šiame laikraštyje rašoma:

"Prieš Lietuvį tautą, žengiančią tarybiniu keliu ir kuriančią sau šviesų ir laimingą gyvenimą, kovoja anksčiau Lietuvą valdžiusių ir jos liaudį engusių, nuverstų ir sumuštų kapitalistinių klasių likučiai, kovoja buožija ir reakcinė katalikiškoji dvasiškija." Toliau laikraštis rašo:

"Lietuvių tautos priešai — kapitalistai, dvarininkai, buožės, kunigai, vadindami Hitlerį savo išvaduoju, kartu su Hitlerininkais sunaikino Lietuvoje šimtus tūkstančių darbo žmonių. Greta Škirpų, Kubiliūnų, Plechavičių savo šliaužiojimu prieš Hitlerininkus neatilikavo ir dvasiškieji Lietuviškieji Hitlerininkai — Skvireckai, Šauliai, Brizgiai, Jaškevičiai ir kt. Mūsų spaudoje jau buvo iškelta daugybė faktų, parodančių, kad daugelis klebonijų ir bažnyčių nacių okupacijos metu Lietuvoje buvo pavirtusios žudikų ir geštapininkų štabais, o kunigai su štabų viršininkais, nacionalistinių žudikų gaujų dalyviais ir vadovais ir paprastais žmonių žudikais bendravo. Hitlerininkams į pagalbą skubėjo Arkiv. Skvireckas.

Kunigai visomis priemonėmis kovoja prieš tarybinę liaudį ir jos tarybų valdžią. Kunigai ir vyskupai dalyvauja nacionalistinių žudikų gaujose, žudančiose darbo valstiečius, naujakurius, tarybinius bei partinius darbuotojus ir kitus tarybinius piliečius. Kunigų rankos yra apšlakstytos tarybinių žmonių krauju, jie varto kiršinimo prieš tarybų valdžią garbą, laimina nacionalistinius banditus — pikčiausius Lietuvių tautos priešus. Kunigai stengiasi atgaivinti ir stiprinti buržuazinę ideologiją ir klerikalizmą. Mokyklinio amžiaus vaikus ir jaunimą jie stengiasi auklėti klerikalizmo ir buržuazinės ideologijos dvasia, organizuodami juos į slaptas mokyklas ir panaudodami kitas priemones".

Taip rašo bolševikai apie mūsų dvasininkus. Kas pažįsta bolševikus, žino, kad po tokio rašymo seka represijos, tremimai Sibiran, žudymai ir t.t. Jei tikėti bolševikais, Lietuviai kunigai nei seniau nei dabar nieku kitu neužsiima, kaip tik žmonių žudymu.... K.P.L.

KAIP MIRŠTA LIETUVAITĖ

1946 m. Birželio mėn. 7 d. jungtinės NKVD jėgos, siautėdamos Kauno, Šakių ir Marijampolės apskrityse, Pagraizdavo miške, Šilavoto valšė, užklupo būrelį laisvės kovotojų ir nelygiose kautynėse juos išžudė. Parvežė ir šilavotą paguldė viešai gatvėje ir, nuogai išrenkę, visokiais budais tyčiojo si. Ypač žiauriai ir gyvuliškai tyčiojo si kovotojų padalinio sanitarės Laimutės, kurią nuovogė guldė ant kitų lavonų ir rėkavo, ją vadindami "banditiška blede". Iš Šilavoto jau dvokiančius lavonus nuvežė į Prienuos, kur, vėl sumetę gatvėn, niekino, o po to suvertė priemestėje į sąslavų duobes. bdp/s/ud

Už Spygliuotų Vėliavų

A. L. TAUTININKU CENTRO SEIMAS New Yorke Birželio 27

Birželio 27 d., sekmadienį, 1 val. p. p. New Yorke, Pennsylvania viešbutyje, įvyks Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro metinis seimas.

Šis suvažiavimas bus labai įdomus, nes be paprastų vadovybės apyskaitų bus du labai svarbūs pranešimai, dėl kurių žada būti plačios diskusijos, o nutarimai, kurie tais reikalais turės būti padaryti, bus labai reikšmingi visai tolimesnei Tautininkų Centro veiklai.

Bus platus pranešimas apie tai, kokioje padėtyje yra pastarimai dėl bendro darbo Lietuvos išlaisvinimo reikalais Amerikos Lietuvių Taryboje. Numatoma, kad pranešimą darys Adv. A. A. Ollis iš Chicago.

Toliau bus labai svarbus pranešimas seniai sudarytos tautininkų srovės organizacijų bendros Organizacinės Komisijos apie persitvarkymą į vieną bendrą organizaciją. Šiuo klausimu Seimui teks iš esmės pasisakyti. Todėl svarbu visiems veikėjams dalyvauti.

Gauta žinių, kad į seimą atvyks veikėjai iš Chicago, Clevelando, Detroito, nekalbant jau apie artimesnes kolonijas. Tikimasi atstovų net iš Kalifornijos.

PADEKA IŠ TREMTIES

Lietuvių Tremtinių Draugijai Clevelande.

Didžiai Gerb. p. Pirmininke. Ketvirtus metus gyvendami tremtyje, vakar gavome Jūsų vadovaujamos Lietuvių Tremtinių Draugijos Clevelande siųstą maisto paramą. Mes širdingiausiai dėkojame visiems Lietuviams Amerikiečiams ir Jums, p. Pirmininke, o taip pat ir visiems Lietuvių Tremtinių Draugijos nariams už didelį nuosirdumą ir supratimą mūsų vargingos buklės. Mums labai džiugu žinoti, kad toli už Atlanto plaka jautrios Lietuvos širdys, kurios nepamiršta ne tik tremtyje vargstančių brolių, bet ir griuvėsiuose besimokančios jaunomenės. Mes stengsimės ugdyti savo širdis, kad jos būtų panašios į Jūsų širdis. Nuosirdi Jūsų parama pastiprina mus kantriai išskęti tremties vargus ir tapti užsigrūdusiais žmonėmis gyvenime ir kovoje už pavergtos Tėvynės laisvę.

Tegul Aukščiausias laimais visus gerasirdžius Lietuvius Amerikoje už didelę paramą mūsų varge.

Jums dėkingi Lietuvių Gimnazijos Memmingene aštuntos klasės mokiniai. (seka parašai).

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

Pradedant sekančių numerių, DIRVOJE pradėsime leisti Pulk. Kazio Škirpos prisiminimus iš jo pergyvenimų Vokietijoje, nacių nelaisvės, "UŽ SPYGLIUOTŲ VĖLIAVŲ", kitą jo įdomų ir svarbų straipsnį, nušviečiantį tolimesnius jo vargus, po pirmesnių jo žygių ir pastangų apginti Lietuvos nepriklausomybę ir Lietuvos žmonių teises.

Kaip ir kiti Lietuvos veikėjai, ir Pulk. K. Škirpa neišsisuko iš nacių nelaisvės, tik karo pabaiga jį išlaisvino.

Straipsnis "UŽ SPYGLIUOTŲ VĖLIAVŲ" yra ilgas — skaitymo bus iki vasaros pabaigai.

Sekite Dirvoje K. Škirpos aprašymus, neaplenkdami nei vieno numerio.

SVEIKINIMAS LIETUVAI VADUOTI SAJUNGAI

Lietuvos Teisininkų Tremtinių Draugijos 1948 m. suvažiavimas Augsburgio mieste, Vokietijoje, sveikina Jūsų Organizaciją dirbančią Lietuvos išlaisvinimo darbą ir besirūpinančią tremtinių vargo sumažinimu. Mes džiaugiamės Jūsų nuveiktais darbais ir jaučiame malonia pareigą pareikšti didžiausią mūsų dėkingumą Jūsų Organizacijos vadovybei, nariams, Amerikos Lietuviams ir visiems Lietuvos bičiuliams.

Tikimes kad Jūsų nenuilstamas veiklumas, darbai ir sudėtos aukos vainikuosis mūsų visų didžiuoju troškimu — Lietuvos Laisvę!

Suvažiavimui įgaliojus Reikiame pagarbą!

Dr. Br. Kalvaitis, Centro Valdybos Pirm. J. Gaska, Sekretorius.

VOKIEČIAI APVAGIA AMERIKIEČIŲ SIUNTINIUS

Paskutiniu metu labai padidėjo apvogimas pakietų kuriuos Amerikos Lietuviai siunčia į Vokietiją badaujančioms tautiečiams sušalti.

Šie pakietai eina per Vokiečių tiečiams sušalti, apvogimas. Šie pakietai eina per Vokiečių pašta. Paštininkai ar geležinkeliečiai juos išardo, atidarinėja ar kitokiu būdu apiplėšia. Tremtinius labai maloniai nutelkia žinia, kad Amerikos Lietuviai taip duosniai mus parama. Nesunku tad suprasti, koks buna nušvilimas, kai taip labai lauktas pakietas buna išvogtas. Taip neseniai Memmingeno Lietuvių gimnazija gavo 4 pakietus, nupirktus iš lėšų, kurias kilnūs Amerikos Lietuviai suaukojo per Lietuvį Tremtinių D-ją Clevelande. Deja, iš tų pakietų, kurių taip laukė alkani mokiniai, ligonys ir maži vaikai, daug kas buvo Vokiečių išimta. Butų reikalinga, kad karinė Amer. valdžia sudraustų Vokiečius ir neleistų jiems atimti iš ubago paskutinio duonos kėsnio.

LIETUVOS VĖLIAVA — LAVONŲ PLAKIMO ĮRANKIS

Marijampolės apskr. Gudelių valsčiuje NKVD nušovė vieną Lietuvį partizaną ir parvežė į Gudelius. Tą dieną buvo Lietuvos Nepriklausomybės šventė ir Lietuviai netoli tos vietos buvo iškėlę tautinę vėliavą. Enkavedistai tą vėliavą pastebėję, nuplėšė ir iš jos susukė virvę mušė lavoną pasigerėdami.

bdps/ud

MONGOLAI JURININKAI KLAPĖDOJE

Bolševikai stengiasi visomis išgalėmis, kad jų jurininkų kadrai būtų užpildyti grynai tik Rusų tautybės vyrais. Paskutiniu metu Rusų įstaigos su dideliu atsidėjimu ruošia ir apmoko naujus žmonių kadrus jurininkystei. Primami tik tie vyrai, kurie nemoka svetimų kalbų, yra partijos nariai ar šiaip jau visiškai patikimi asmenys.

Klaipėdoje ne Rusų jurininkų tėra vos tik dešimta dalis. Kai kuriose laivyno vienetuose dirba net Mongolai ir Toliųjų Rytų jurininkai. Jiems labai sunku priprasti prie Lietuvos klimato, todėl daugelis jų serga.

K. PL.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIUS UŽSAKYMUS I VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, ŠVEICARIJĄ, LENKIJĄ, ČEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ.

Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, GARANTUOJAMAS. Nesuradus adresato — pinigai gražinami. Pakety dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS! I VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėliu Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymą siuntinio tipo, numerius. Galima užsakyti keli pakietėliai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaušinių
	2 sv. bekono
	2 sv. salami desros
	2 sv. kenuotos, jautienos
	1 sv. pieno maltelių
	2 sv. bekono
	2 sv. kenuotos, jautienos
No. 2	2 sv. pietų Afrik. apels.
	marmelado
	1 sv. kavos pupelių
	1 sv. šokolado, blocks
No. 3	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekono
	2 sv. cukraus
	2 sv. aukšė, rieb. surtos
	1 sv. kavos pupelių
No. 4	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekono
	2 sv. cukraus
	2 sv. aukšė, rieb. surtos
	1 sv. kavos pupelių
No. 5	2 sv. kiaušinių taukų
	2 sv. bekono
	2 sv. cukraus
	2 sv. aukšė, rieb. surtos
	1 sv. kavos pupelių
No. 6	4,5 sv. cukraus
	4,5 sv. kavos pupelių
No. 7	200 Chesterfield cigarečių
	(Išskiriant Vok. ir Italiją)
No. 8	16 sv. sudėtų silkų stat.
	nele. (tik į Vokietiją)
No. 9	10 sv. kvietinių miltų
	4 unc. kepimo miltelių
No. 10	2 sv. kenuotos, jautienos
	2 sv. bekono
	2 sv. kiaušinių taukų
	1 sv. šokolado, blocks
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV. ...

2 sv. kenuotos, jautienos

2 sv. bekono

2 sv. kiaušinių taukų

1 sv. šokolado, blocks

1 sv. cukraus

1 sv. kavos pupelių

Gia nurodytos kainos yra tik apytikslės, nes priklauso nuo kainų pokyčių, kurie vyksta Europoje.

Auskaityti pinigai su draugais, kurie komitetas ir pavieniai, atsiunčiant del didesnių užsakymų.

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

PRISIMINTINA SAVAITE

ŠI SAVAITE mums primena daug malonių ir kartu nemalonių dalykų: Birželio 22 (1941 metais) prasidėjo galas piktos, metus užsitęsios Sovietų okupacijos Lietuvoje; Birželio 23 buvo pirmutinė Lietuvių Tautos sukilimo diena. Birželio 23 buvo paskelbta kad metinė Sovietų vergija pakeičiama į laisvo gyvenimo ir laisvo darbo sąlygas. Birželio 25 buvo išvytas paskutinis okupantas bolševikas iš Lietuvos. Vis tai įvykiai kurie su malonumu prisimenami ir kurie turėjo reikšmės Lietuvos žmonėms.

Bet Birželio 22, pradėjusi Sovietų okupacijos naikimą, tuo pačiu pradėjo ir naują Vokiečių Hitlerinę okupaciją. Anomis dienomis, kada po metų laukimo Lietuviai patys griebėsi Nepriklausomybės atstatymo, pludo Lietuvon naujos vergystės atstovai... Vokiečių kariuomenė, vydoma Sovietus iš Lietuvos, keliavo per mūsų kraštą gana ramiai: be jokių ypatingų plėšimų, be didelių žudynių ir be žiaurių persekiojimų. Butų melagystaė kalbėti kad pirmomis Sovietų-Vokiečių karo dienomis Lietuvos gyventojai būtų patyrę iš Vokiečių kokių ypatingų skriaudų. Karas, žinoma, nėra turistinis pasivaikščiojimas, ir jis visada neša auką. Nešė jis ir Lietuvai. Bet tos aukos toli gražu nebuvo tokios didelės kokių nešė Sovietai, ateidami ir išeidami iš Lietuvos.

Nežiūrint visų nemalonių kurie neišvengiami karo atveju, vis dėl to Vokiečių žygis prieš Sovietus buvo sveikinamas visų tautų kurios vilko ir dabar tebevelka sovietinį jungą. Lietuvai tas žygis davė vilčių, kurios vėliau pasirodė apgaulingos.

Po pirmos dienos staigmenų juk jau kitą dieną (Birželio 23) skelbėsi nauja Lietuvos vyriausybė, skelbėsi nauja laisvė. Žmonių upas buvo pakilęs. Visiems atsirado daugiau energijos. Visų pasiryžimas padidėjo, ir visas kraštas vėl nuskambėjo naujo prisikėlimo giesmėmis. Kaip nesidžiaugsi matydamas tokį greitą Lietuvos laisvės atgavimą...!

Deja, tas džiaugsmas tegalėjo tęstis tik kelias dienas: įvykiai greitai parodė kad visa tai kas laikyta laisvės atgavimu, yra niekas kitas kaip tik vienos sunkios vergijos pakeitimas nauja ir kiek lengvesne... Jau sekančią savaitę kiekvienas Lietuvos gyventojas galėjo "ant savo kailio" pajusti naują našta, kuri išsklaidė visas viltis apie lengvą ir greitą nepriklausomybės atgavimą.

Nauja Lietuvos vyriausybė, nors ir sudaryta "iš oro" ir nesilaikanti Konstitucijos nuostatų, vis tiek buvo visų Lietuvos gyventojų sveikinama. Ji, žinoma, nieko negalėjo daryti, nes Vokiečiai turėjo savo planus Lietuvai kolonizuoti ir neleido naujai vyriausybei vystyti jokios veiklos.

Po mėnesio baigėsi jos gyvybė, o kartu su tuo ir visi teisėti mėginimai sutrukdyti Vokiečiams įsikurimą Lietuvoje. Po Liepos 25 dienos, kai Vokiečių komisarai Lietuvoje von Renteln sustabdė Lietuvos vyriausybės bent kokį darbą ir dalį tos vyriausybės narių pasiėmė savo tarnybon, padarydamas juos "Tarėjais", prasidėjo Lietuvai naujas laikotarpis, laikotarpis rudosios okupacijos.

Nuo tada įsigaliojo visiems Lietuviams vienas vieningas nusistatymas: atsargus, bet kietas pasipriešinimas naujam okupantui. Pradžioje dar žiūrėta kokiais keliais Vokiečiai eis į savo tikslą ir kokiais priemonėmis jie naudos įgyvendinti tai politikai kuri jų "Flurerio" buvo paskelbta. Pamačius kad ta politika siekia ne kraštą orientuoti į Vokiečius, o jį paglemžti Vokiečių tautos nuosavybei, pasipriešinimas pasidarė kiekvienam Lietuvui šventa pareiga.

Tik 1942 metų pavasarį susikūrė Vyriausiasis Lietuvių Komitetas, kurs bandė paimti ir rankas vadovavimą krašto pasipriešinimui prieš Vokiečius. Jis savo darbą atliko tiek kiek jam jėgos leido. Tiesa, jokios partizaninės kovos prieš Vokiečius nebuvo, bet matėsi visur griežtas atsiribojimas nuo Vokiečių, matėsi atviras nepritikimas jų politikai ir aiškus viso krašto pasisakymas už pilną politinę ir ūkinę laisvę.

Kai 1943 metais susikūrė vieninga pasipriešinimo organizacija vardu Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (VLIK), tada pasipriešinimas pasidarė dar kietesnis.

Ivykiai betgi neleido Vokiečių-Sovietų karo eigoje atgimti Lietuvos nepriklausomybei.

Antra Sovietų okupacija vėl užgulė kraštą persekiojimais, trėmimais, prievartavimais. Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto nariai buvo Vokiečių suimti ir išgabenti Vokietijon. Karui pasibaigus, jie vėl susirinko ir savo darbą tęsia toliau. Amerikos Lietuvių organizacijos jų veiklą remia. Aišku, laikas yra pakeitęs darbo sąlygas. Jis pakeitė ir veiklos budus. Tačiau tikslas paliko tas pats: Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuva.

Sunku numatyti kada ir kaip pasikartos Lietuvos valstybės atstatymas. Ar Lietuvių tauta turės dar kartą išgyventi tokias pat dienas kokiais ji išgyveno prieš aštuonis metus? Ar kraštas dar eis iš rankų į rankas vis naujiems okupantams? Ar jis vėl sukils, tinkamai valandai atėjus? Kas ir kaip nulems Lietuvos kelius? Kokios jėgos bus reikšmingiausios naujos Lietuvos atstatymo darbe? Visi tie klausimai šiandien gal atrodo perankstyvus... Bet juk esame liudininkai taip greitai ir taip netikėtai besikeičiančių įvykių, kad kiekvieną dieną gali tie klausimai pasidaryti svarbūs.

DP BILIUS LAUKIA PREZIDENTO PARAŠO

Baigdamas savo posėdį 80-tas Kongresas spėjo priimti išvietintų Europos žmonių Amerikon įsileidimo bilių, kurių šiomis dienomis tikima Prezidentas Truman pasirašys ir tuo DP bilius taps įstatymu.

Tai neįtikėtinas Kongreso pasidarbavimas. Galėjo juk šį bilių, kaip ir kitus pirmesnius, vilkinti ir nepraleisti.

Pranešimas iš Washingtono Birželio 21 tikrina kad Prezidentas Truman, kuris tik perėitą savaitę sugrįžo į Washingtoną po savo ilgos kelionės, šį bilių, "nors ir nepasitenkinęs juo, pasirašys".

Kaip iš pirmesnių pranešimų žinoma, D.P. bilius priėmė ir Senatas ir Atstovų Rūmai, kiek kitokius.

Abi tos įtaigos galutinai sutalkė savo bilius ir padarė iš jų vieną bendrą, priėmė.

Šis D.P. bilius apima įleidimą 205,000 išvietintųjų bėgėjų dviem sekančiomis metų. Metai greičiausia prasidės nuo dabartinės Liepos 1 dienos.

Nekurie politikieriai ir Amerikiečių spauda dėl šio bilius sielojasi dėl to kad bilius nustato DP asmenis tuos kurie padarėsi Vokietijoje ir Austrijo-

Iki šiol visas mūsų dėmesys buvo sukauptas į tremtinių šalpos reikalus. Ir toliau tie reikalai negali būti pamiršti. Bet šalia jų mes turime galvoti ir apie kitus Lietuvos ateitį liečiančius reikalus. Turime atviriau išsikalbėti apie viską kas gali būti Lietuvai gera ir naudinga. Turime nepamiršti ir praeitį, ir turime smulkiau susipažinti su Lietuvos laisvinimo planais.

DIRVA yra pasiryžus duoti vietos platesniems pasisakymams Lietuvos laisvinimo veiklos klausimais. Mes manome kad nereikia laikyti "neliestina žeme" visa tai kas apima taip vadinamą "Lietuvos laisvinimo politiką", ir kad yra atėjęs laikas ir Amerikos Lietuviams daugiau susidomėti ta Lietuvos reikalų dalimi.

NEŠIOK TU JI...

Ne tavo žemė ši,
Kurį šiandieną mindai,
Čia ilgesį neši
Kaip trapų, brangų indą.
Jeigu sudužtų jis
Pavargusioj krutinėj,
Kas benunešt' mintis
Į tolimą tėvynę?
Nešiok ir saugok jį
Kaip laimės talismaną,
Kuris tremties kelyj
Tėvų namus tau mena.
Vokietija. Juozas Mikštas.

EIK ŠIAN, SESUTE

(Liaudies daina)

Daug, daug dainelių, brangioji sese,
Tau padainuoti senai žadu,
Tiktai ne šiandien, tiktai ne šičia
Toli nuo savo gimtų namų. (du kart.)

Eik šian, sesule, duok baltą ranką,
Pakelk, mieloji, melsvas akis,
Aš tau priminsiu tėvynę brangią,
Priminsiu tylias, ramias naktis.

Kartu užaugom, kartu pražydome,
Senoj bakažėj sodžiaus gale,
Tu jaunas dienas pragirdi vėju,
Kaip ruta dygus, buvai žalia.

Tave motulė daina išmokė,
Dailiai supinti šilko kasas,
Mane tėvelis žagre pamokė
Derlingoj žemėj verstį vagas.

Eik šian, sesule, gražių dainelių
Turiu paslėpęs giliai širdy,
Tiktai ne šiandien, tiktai ne šičia,
Toli nuo savo gimtų namų.

je prieš Gruodžio 22, 1945 metų. Po to, į Vokietiją ir Austriją, į Amerikos zonas, prisigrudo daug žydų iš Rusijos ir Lenkijos. Kiti sako kad šie žydai kitaip negalėjo iš sovietų užgrobtų sričių išvažiuoti kaip tik specialiai Sovietų sutikimu, parinkti komunistai—įsiveržti į Ameriką. Sovietų tisklas gerai žinomas.

Ir dabar į Ameriką važiuoja ir Lietuvių ir kitų visų tautų kvotomis daugiausia žydai, visais budais susukdami dokumentus ir net papirkinėjimai tam tikrų pareigūnų nuo kurių priklausio leidimai į Ameriką išvažiuoti. Taigi, žydai nenukentėjo, ir jie toliau mokės apmaiti visus ir į Ameriką grūsės didesniais kiekiais negu kitų tautų žmonės.

Ta Amerikiečių spauda kuri remia Palestinos klausimą ir remia Izraelio valstybę ir nori kad žydai Palestinoje savo įsteigtą valstybę išlaikytų, privalo tik džiaugtis kad žydai į Palestiną, o ne į Ameriką važiuos. Nes kas nauda iš Izraelio valstybės jeigu joje nebus pakankamai žydų?

Pirmenybė šiuo bilium duodama Pabaltijo tautų išvietintiems žmonėms.

Ar Amerikos Lietuviai parodys uolumo išnaudoti tą įstatymą ir partraukti čia dešimtą tukstančių savo brolių, išimant juos iš skurdo, vargo ir netikro gyvenimo tremtyje?

FEDERALĖS valdžios samdytų tarnautojų algos nuo 1940 metų pašoko 118.7 nuoš, ir tai dar neįženka, dar ir dabar Kongresas buvo verčiamas padaryti jiems algas.

PRIEŠ AŠTUONIS METUS

Paskutinės "Lietuvos Aido" Dienos

Rašo DR. B. DIRMEIKIS.
(Buves Lietuvos Aido Vyriausias Redaktorius)

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

Tačiau Prezidentas aiškiai pabrėžė, kad jis tesutinka skirti tik tokį ministrą pirmininką, kuris būtų priimtinas ne tik Molotovui, bet ir pačiam Prezidentui. Prezidentas pasisakė negalįs sutikti su Maskvos reikalavimu nubauti gen. Skučą ir Povilaitį, nes jo įsitikinimu jie niekuo nėra nusikaltę. Ministras Pirmininkas Merkys ir Teisingumo ministras A. Tamošaitis įrodinėjo, kad Molotovo reikalavimas nubauti gen. Skučą ir direktorių Povilaitį turti tik formalinės reikšmės: Lietuvos prokuroras juos kaltins, Lietuvos teismas juos teis, taigi, bus galima padaryti taip kaip bus norima.

Ketvirtą valandą ryto buvo iškviestas į prezidentūrą Gen. Raštikis, kurį Prezidentas paskyrė nauju ministru pirmininku, manydamas, kad jis bus priimtinas ir Molotovui, nes, Merkio pasakomiu, Molotovas jam priminęs Gen. Raštikio atleidimą iš kariuomenės vado pareigų ir tą faktą, vertinęs, kaip Sovietų Sąjungai nedrauginę veiksmą. Girdi, gen. Raštikis Molotovo įsitikinimu buvęs pašalintas už jo prielankumą Sovietų Sąjungai. Gen. Raštikis nenorėjo sutikti būti ministru pirmininku, bet visų ministrų prašomas sutikęs. Dabar jis jau pradėjęs pasikalbėjimus su politinių srovių lyderiais dėl naujos vyriausybės sudarymo.

ĮVYKIAI PRALENKIA LAIKĄ

Posėdžio dalyviams buvo pastatyti du klausimai: (1) kaip vertinti Molotovo ultimatumą ir (2) kaip žiūrėti į Gen. Raštikio paskyrimą ministru pirmininku.

Dėl pirmojo klausimo bendras visų įsitikinimas buvo tas, kad Molotovo ultimatumas reiškia savitarpinės pagalbos sutarties pažeidimą ir negincijamą siekimą įtraukti Lietuvą į Sovietų Sąjungos politikos sferą, verčiant ją atsakyti nuo neutralumo. Buvo pasiūlyta patiekti Prezidentui tokią Tautininkų Sąjungos nuomonę: vyriausybės nevieningumas šią valandą yra siaurus senai besireiškiančių partinių tendencijų pasekmė; Tautininkų Sąjunga labai apgailestauja, kad valdžios nevieningumas gali pakreipti valstybės likimą pavojingą keliu; prašo Prezidentą šią valandą ypatingai budėti Lietuvos suverenumo sargyboje.

Dėl antro klausimo — kaip žiūrėti į Raštikio paskyrimą — posėdžio dalyviai nutarė pasisakyti, kai pirmininkas ir generalinis sekretorius pasikalbės su pačiu Raštikiu. Apie 10 val. buvo posėdis pertrauktas, pasiliekant dalyviams Pažangos rumuose. Už pusvalandžio atvyko labai sujaudinti Seimo prezidento nariai: Indrišius ir Viliušis. Iš jų sužinojome, kad ką tik Elta gavo telegramą, jog šiandien 3 val. po pietų sovietų kariuomenė pereina Lietuvos sieną ties Gudagomiu ir kad Gen. Raštikis, kaip naujas ministras pirmininkas, nėra Molotovui priimtinas. Po tokių žinių visos posėdžio kalbos pasidarė grynai teoretinės. Visų mintis buvo: tuoj pat susisiekti su Prezidentu ir patarti, kas manoma daryti naujos padėties akivaizdoje. Giliai paveikti Indrišiumo ir Viliušio atneštos žinios visi išsivakščiavoje nuste, kad 12 val. vėl susirenkame.

Atėjęs į redakciją, jau radau naujasias Eltos telegramas. Su sekretorium V. Rasteniu nutarėme, kad reikia išvalyti visus redakcijos "krepsius", staličius ir, apskritai, būti pasiruošus viskam. Rastenis, kaip visados, lėtas, šaltas ir optimistas, kiek abejingai pažiūrėjo į mano periaurtą atsargumą.

Sutartas posėdis 12 val. nebeįvyko: bet buvo paskleista žinia, jog Prezidentūroje manoma, kad nieko daugiau nebliko, kaip tik gelbėtis. 1 val. po pietų susirinko visi redaktoriai taip, kaip buvo daroma kasdien. Painformavau apie padėtį tiek, kiek žinojau. Visų veidai buvo mįslingi. Pasidalinome viena-kita nuomone, nusistatėme tuo tarpu naudotis tik Eltos žiniomis ir vengti komentary.

Buvo šeštadienis. Iki pirmadienio visi redaktoriai buvo laisvi. Tik Dėdėlė ir Rastenis turėjo technikinėje redakcijoje budėti ir paruošti sekmdienini rytinę Lietuvos Aido laidą. Taip ir išsivakščiavoje, apgailestavę kad tos dienos vedamasis Lietuvos Aids buvo toli pralenkta įvykiu.

Aš pats popietį praleidau redakcijoje, valydamas staličius ir laukdamas naujų žinių. Rytinė laidai Rastenis dar pagamino trumpą ir at-

sargų vedamąjį, kuris vis dėlto bolševikų buvo palaikytas provokacija, kadangi jame tarp eilučių buvo išreikštas Maskvos kaltinimų užginčijimas.

(Bus daugiau)

SAVAITĖS VEIDAS

Rašo DZIM-BIM.

ABDALLAH EL HACHEMI

TRANSJORDANIJOS karalius Abdallah būtų pasilikęs mažiau žinomas ir mažiau įdomus, jei ne ta keista Palestinos, šventosios žemės, istorija. Kam gi čia rūpėtų įdomautis mažos, ketvirtadaliu mažesnės už Lietuvą, Transjordanijos valdovo asmeniu, jei ne tos skerdynės, kurios jau senai buvo ruošiamos Palestinoje ir kurios Gegužės 15 vidurnaktį atvirai prasidėjo nauju karu tarp žydų ir Arabų.

Ilgą laiką buvo šnekama, kad 260,000 Arabų karalius Abdallah, atėjus valandai, pasiųs savo karių ir legionus Palestinon Arabų giminei gelbėti ir šventos žemės šventumui apsaugoti. Lyg ir juokinga buvo klausyti, kad Transjordanijos Arabų karalius su savo keliasdešimt tukstančių karių eis "vaduoti" virš milijono Palestinos Arabų. Bet juk karaliui viskas leistina. Ir ypatingai tokiam karaliui, kaip Abdullah... tam kilmingam Iraką valdančios dinastijos palikuoniui.

Verta paklausti, kaip galėjo atsitikti, kad tarp keturių "didžiųjų" karalių, kurie šiandien valdo keturias Arabiškas valstybes (Egypte — Farukas, Arabijoje — Ibn Saud, Yemene — Yehya ir Transjordanijoje — Abdallah) tik vienas Abdallah yra pasilikęs ištikimas ir paklusnus Anglams. Visi kiti šypsosi Anglams į akis, o už akių galvoja apie vėliną... Gal tokį nepalaužiamą karaliaus Abdallah paklusnumą reikėtų aiškinti Lawrence'o žodžiais, to paties Lawrence'o, kuris prieš I D. Karą kurė Arabams karalius ir kurs apie Abdallah pasakė: "Šis nelaimingas Faysalo sūnus niekam netinka". Gal Arabiškas užsispyrimas sužadino jame norą parodyti Anglams, jog jis niekam netikdamas, geriausia tinka Anglams...

Įvykiai parodė, kad tikrai Abdallah pralenkė visus kitus Arabiškus karalius savo dideliu paslaugumu Did. Britanijai. Už tai jis šiandien nešioja retus švento Mykolo ir švento Jurgio kryžius, priklausančius prie kilmingiausių Anglijos ordenų.

Karalius Abdallah gimė 1881 metais Mekkoje. Gimė kaip trečias sūnus šerifo Hussein'o šeimoje. Bet tėvas ir artimieji mažai vertino Abdallah, nes šis busimas karalius niekur nepasirodė noru karaliauti. Kai suaugo ir iš Anglų auklės išmoko Angliškai kalbėti ir net galvoti, tada tėvas pasiuntė jį Egiptą, kad jis ten budamas palaikytų ryšius tarp tėvo ir Anglų diduomenės.

Tą darbą jis atliko gerai ir kai kada net buvo neaišku ar jis ištikimiau tarnauja savo tėvui ar Anglams. Kai 1921 metais W. Churchillis, tuometinis kolonijų ministras, lankėsi Jeruzalėje, jis turėjo progos susitikti ir kalbėtis su Abdallah. Churchillis mažai kuo stebėsi, bet šiuo Arabų princu prisirisiu priedidžiosios Britanijos tikrai nusistebėjo. Ir tada jau Churchillis sumetė, kad tokio Anglijos tarno negalima paleisti be karalių ir kad reikia atskirti Transjordaniją nuo Palestinos ir atiduoti ją valdyti Abdallah. Taip ir buvo padaryta: Transjordanija atskirta nuo Palestinos, priestaražiant žydams Sionistams ir visiems kitiems matant kad tokiu pasielgimu Anglai stengiasi sukurti stiprią Arabų valstybę sąjungą savo politikai palaikyti.

Kad busimas karalius Abdallah dar ištikimiau tarnautų Anglams, pulkininkas Peake suorganizavo pagarsėjusį Arabų legioną, kuriuo per 25 metus Anglai naudojosi Palestinoje ir kuris šiandien sudaro Transjordanijos karaliui labai stiprų ginklą kovai prieš žydus. Kai Bevin pranešė, jog Anglai pasitrauks iš Palestinos Gegužės 15, karalius Abdallah viešai paskelbė: "Mano kariuomenė yra sudaryta iš Arabų ir yra laisva. Ji tarnaus Palestinos Arabams, nes Palestina sudaro Transjordanijos dalį, kurios niekas negalės atskirti".

Nežinia, kokiais veiksmais toliau bus remiami šie Abdallah žodžiai. Tuo tarpu vis dėlto aišku kad Abdallah legionas, puikiai Anglų apginkluotas, kaunasi Palestinoje ir kaunasi tik tam, kad neleistų žydams sukurti Izraelio valstybės.

67 metų karalius Abdallah iš savo ilgos ir ištikimos tarnybos Anglams dabar jau daro didelę Arabišką politiką. O ir Anglai iš karaliaus Abdallah siekia padaryti vieną stipriausių ramsčių, galinčių geriausiai paremti visą ukinis ir strateginius planus Arabų pasaulyje. Šypsantis karalius Abdallah reikšia Anglams daug daugiau, negu visi Palestinos žydai drauge.

RUNGTYNĖ DĖL VOKIEČIŲ MEILĖS

Visi Keliai Veda į Berlyną

SAJUNGININKŲ nesupratimai Berlyne kartojasi labai tvarkingai... Viena savaitė praeina ramiai, talkingai, net broliškai. Kita savaitė staiga atneša neramumo, pykčio, aštrių žodžių ir net grasinimų. Ir taip tęsiasi pakaitomis jau kelintas mėnuo.

Iš šalies stebint galėtum pasakyti kad ten viskas išanksto numatyta tarsi rupestingai paruoštame žaidime. Sąjungininkai, lyg kokie artistai, pasikeisdami išeina į "sceną", kalba pirmiausia į Vokiečius, pasikūi į Europiečius ir galiausiai į pasaulį. Kalba kiekvienas pagal savo reikalus ir tikslus. O tie tikslai vis dėl to labai skirtingi, nesuderinti ir nesuderinami. Kiekvienas taiko į Vokiečių širdį, į jų norus ir viltis, ir labai dažnai — į jų gana sausą, kietą ir spranginančią duoną. Pažadai, siūlymai, dovanomis, sumanymais ir visomis kitomis priemonėmis rungtyniauja Sąjungininkai dėl Vokiečių simpatijų, ir rungtyniaudami savitarpį, kandžiojasi, stumdosi, pavyduliauja ir stengiasi vienas antrą pralenkti...

Pralaimėję karą, Vokiečiai daug prarado. Bet neprarado dar tiek proto kad nesuprastų ką reiškia tos aistringos sąjungininkų rungtynės. Jie lengviau negu kas kitas supranta kad Vokietijos ateitis priklauso nuo ginčų tarp sąjungininkų, nuo jų savitarpinių santykių ir kuodidžiausių priešingumų. Sąjungininkų vienybė reikštų Vokietijai pradžią; gi jų nesutarimas skaidrina Vokiečių ateitį.

Anuo metu, kai Jaltos ir Potsdamo konferencijose trys tokia skaidri "karo sąjungininkų" vienybė..., Vokiečių dienos, atrodo, bus tamsios ir ilgai laukiami vargingos ir liudnos. Bet anas metas beveik jau pamirštas. Pamirštas ir tas įspūdis kūrų, karui baigiantis, slėgę visus geros ir blogos valios Vokiečius.

Greit bus vieneri metai kai Vokiečiai pasijuto tikrenybėje turį pasaulio taiką ir ypatingai Europos santvarkai daug daugiau reikšmės negu jie galėjo manyti ir tikėtis. Pernai, gale metų nutrukus "keturių didžiųjų" pasitarimams dėl taikos sutarties, Vokiečiams beveik atvirai buvo pasakyta kad dabar prasidės jų naujos jėgos ir vertės laikotarpis. Ir aiškiai matyti kad tas laikotarpis galės pasibaigti Vokietijos atsitiesimu ir jos įsijungimu į Europos tautų koncertą.

Belaukiant tos malonios dienos, Vokiečiams vis dažniau sakoma kad jų galybė yra vienybėje. Kitaip tariant, jiems siūloma priešintis Vokietijos padalinimui ir reikalaujama kad Vokietija būtų "ein Volk und ein Reich" (viena tauta ir viena valstybė). Truksta dar šiek tiek kad ji būtų "ein Fuehrer". Bet jeigu sąjungininkų santikiai pasiliks tokioje padėtyje kokią jie yra dabar, tai galima laukti jog vėl pasikartos Vokietijoje 1932 metai — Hitlerinės Vokietijos metai su reikalavimais "vienos tautos, vienos valstybės ir vieno vado". Viskas rodo kad prie to eina.

Kas Nugalės: Frankfurtas ar Berlynas?

KAI 1945 metais Gegužės 3 dieną Sovietų kariuomenė įvygiavo į Berlyną tai buvo pirmutinis ženklas jog Berlyno užėmimu Sovietai užvaldo svarbų raktą visos Vokiečių ateities. Prieš šimtą metų pasidaręs sostine ir centru visam Vokiečių gyvenimui, Berlynas, aišku, negali staiga prarasti savo reikšmės, nors jo užnugaris iki nūlio sumažintas, atimant Rytprūsius ir atkeliant Lenkijos sieną, galima sakyti, iki pat Berlyno priemiesčių.

Išleidus Berlyną Amerikiečius, Anglius ir Prancuzus, Sovietų įtaka Berlyne, tame Vokiečių centre, sumažėjo, nes Sovietų zona nustojo vieningos "širdies" ir, be to, išleido pas save "kapitalistinį tvaiką".

Viskas būtų buvę gerai jei sąjungininkai būtų pasilikę vieningi ir nebūtų pradėję vienas antro naikimo politikos. Sovietams paaiškėjus kad Angliai Amerikiečiai nori padaryti iš Vokietijos galingiausią atsparą jų visai politikai Europoje, ėmėsi visokiais būdais tam priešintis, nesutikdami su Anglijo-Amerikiečių planais Vokietijai suvienyti. Gi paaiškėjus kad Sovietai taip pat nori padaryti iš Vokietijos įrankį visos Europos sukomunistinimui, Angliai-Amerikiečiai buvo priversti priešintis Sovietų planams.

Ir pagaliau išėjo taip kad ir vieni ir antri ėmė organizuoti savo užimtas zonas Vokietijoje pagal atskirus planus, atskirus tikslus ir net priešingus nusistatymus. To pasekoje įvyko Vokietijos padalinimas: sovietinė Vokietija su centru Berlyne ir Vakarų Vokietija su centru Frankfurte.

Tarp tų dviejų Vokietijų ir vyksta atkakli, pusiau slapta ir žutbutinė kova. Patys Vokiečiai dar neturi galimybės toje kovoje aktingai dalyvauti. Jie tik stebi, svarsto, kartais pasijuokia, kartais apsiiverkia. Jų vardu kaunasi jų buvusieji priešininkai, kurie dabar jau sakosi pasidarę jų geriausiais draugais.

Savalmė aišku kad artinasi laikas kada ir Vokiečiai bus įtraukti į tą kovą. Tuo tarpu dar jiems neaišku katroje pusėje yra didesnės laimėjimo galimybės, ir todėl jie tik priiminėja pasiūlymus, susilaikydami nuo aiškaus ir griežto pasisakymo katras "jaunikaitis" gali tikėtis jų širdies...

Jei spręstume apie Vokiečius iš Birželio pradžioje įvykusių savivaldybinių rinkimų Amerikos zonoje tai turėtume pripažinti jog Sovietų komunistinė įtaka sugeba plačiau įsiskverbti į Vakarų Vokietiją. Beveik visose savivaldybėse komunistų procentas pakilo. Kai kuriose vietose (pav. Niurnburge) komunistų partija savo skaičium užėmė antrą vietą (socialdemokratų turi pirmą vietą).

Iš savivaldybinių rinkimų galima būtų padaryti išvadą kad Amerikiečių zonoje vis daugiau atsiranda Vokiečių kurie ima žvaizduoti į Sovietų pusę. Gal būtų, leidus laisvus rinkimus Sovietų zonoje, galėtume pamatyti priešingus rezultatus. Ir turbūt taip bus tol kol tęsis

sąjungininkų rungtynės Vokietijos žemėje: Vakarų Vokietija, balsuodama daugiau už komunistus, gąsdina Amerikiečius-Anglius. Sovietinė Vokietija, balsuodama (jeigu jai būtų leista tai laisvai daryti) už Anglijo-Amerikiečių nusistatymo partijas, gąsdintų... Sovietus. O jei ir vieni ir kiti Vokietiją apleistų ir Vokiečiai balsuotų be jokios įtakos iš šalies, tai greičiausia pasirodytų jog Vokiečiai kaip buvo taip ir pasiliko nacionalsocialistai...

Ar Atsiranda Trečia Vokietija?

NEBĖRA jokios paslapties kad artėja diena kada turės baigtis netvarka Europoje ir kitur. Milžiniškos ginklavimosi programos rodo kuriuo keliu bus galutinai sprendžiami iki šiol neišspręsti svarbiausieji tarptautiniai klausimai.

Visi raminantieji samprotavimai neturi jokios vertės arba turti tik tą vertę kad jais norima užmaskuoti savo planus ir sulaukyti pasaulį nuo perankstyvo nervavimosi. Tegul kalba kas kaip nori, gi niekas jau nebesiduos įtikinamas jog yra galima šimtmečius gyventi pasauliui taip kaip jis dabar gyvena. Diena ateis, ir ji negali būti toli.

Tat neveltui skuba ir Sovietai ir Angliai-Amerikiečiai paruošti galutinai Vokietiją savo politiniams uždaviniams.

Tuo tikslu ir Sovietai ir Angliai-Amerikiečiai nori duoti Vokiečiams vyriausybę ir nori leisti jiems patiesi tvarkytis, kad jų pačių rankom galėtų žarstyti nuodegius. Ir vieni ir antri numato Vokietijai vietą Europos politikoje, kurią dar ilgai nustatins ne kas kitas kaip tik dvi didžiosios jėgos: Sovietai ir Amerikiečiai.

Bet jei Sovietai jaučiasi jų užimtoje Vokietijoje pilnais šeiminkais, galinčiais daryti sprendimus visais klausimais, neatsiklausdami nieko, tai Amerikiečiai Vakarų Vokietijoje toli gražu negali jaustis tokiais. Ką jie bedarytų, vis dar turi turtis ir susitarti su kitų Vakarų Vokietijos dviejų zonų valdytojais: Angliais ir Prancuzais. Ta aplinkybė neleidžia Amerikiečių politikai būti aiškiai ir nuosekliai, nes reikia skaitytis su kitų savo dviejų sąjungininkų norais.

O juk vienas tų sąjungininkų — Prancuzija — yra labai kaprizinga Vokietijos atžvilgiu. Ji geruoju nesiduoda palenkiamai, ir kai reikia su ja susitarti tai daug laiko reikia praleisti ir daug energijos išaikvoti. Štai senesni Londone po gana ilgų ir sunkių pasitarimų Prancuzijos atstovai buvo priversti priimti Anglijo-Amerikiečių planą Vakarų Vokietijai organizuoti. Ir koks baisus pasipiktinimas kilo visoje Prancuzijoje: girdi, vėl Amerikiečiai-Angliai daro tas pačias klaidas kokias jie darė 1918-19 metais; vėl jie ruošiasi tvarkyti Vokietiją taip kad ji po 10-20 metų ketvirtą kartą vieno šimtmečio bėgyje vėl puls Prancuziją.

Visa Prancuzijos nelaimė tai kad ji iš šio karo išėjo sulaužyta, be jėgos ir be garbės. Bet jei Prancuzija būtų šiandien tokia kokia ji buvo po I Pasaulinio karo tai tikriausia turėtų ne dvi, o tris Vokietijas. Ir trečioji Vokietija būtų "Prancuziška", su didžiausiomis reparacijomis, su visokiomis kontrolėmis, anekcijomis ir visais pikčiausiais saugumo varžtais.

Gi šiandien, kai Prancuzų okupuotoje zonoje ir pačioje Prancuzijoje valgomą ir gyvenamą tik iš "Marshall'o plano", tai Amerikiečiams nėra per daug sunku susiaurinti Prancuzijos norus... O vis dėl to gali ateiti laikas kada bus sunkiau susitarti su Prancuzija dėl Vokietijos ateities. Jei prieš trejus metus būtų buvę galima lengvu žodžiu Prancuzus įtikinti

ti jog jie neturi teisės kalbėti dėl Vokietijos, nes nieku neprišidėjo jos įveikimui, tai šiandien stačiai nebeįmanoma jiems įrodyti jog jie turi mažiau teisių į Vokietiją negu Amerikiečiai... Palaukus dar vienus kitus metus, gal but, rimtai bus reikalo kalbėti apie atskirą trečią Vokietiją, kurią sudarys "Prancuzų zona".

Dalyk ir Valdyk!

ŠIUO metu padėtis Vokietijoje susidarė tokia kad Angliai-Amerikiečiams reikia rungtynių ne vien tik su Sovietais, bet ir su Prancuzais. Tik rungtynės su Prancuzais yra nepalyginamai lengvesnės, nes jie bėga ne pirmyn, o atgal... ir Vokiečiams nieko nesiūlo, o tik iš jų reikalauja. Tokiose rungtynėse jokios rizikos nėra.

Kas kita su Sovietais: jų pasiūlymai Vokiečiams už simpatijas yra gana rimti, o pats jų taikymasis Vokiečiams yra toks švelnus ir taip sumanias vykdomas kad yra pagrindo susimąstyti prie klausimo, kataras turi daugiau galimybių laimėti "rungtynes dėl Vokiečių meilės". Katras jų — Sovietai ar Amerikiečiai — duos Vokiečiams geresnę vyriausybę, duos daugiau duonos ir daugiau laisvės?

Tie kurie gyvena, dirba ir politikuoja su Sovietais, aišku, laikys Sovietų pasiūlymus geresniais. Gi tie kurie yra paragavę Amerikos duonos, be abejo, nuėis su Amerikiečiais. Taigi — vieningos Vokietijos "su viena tauta, viena valstybe ir vienu vadu" dar ilgai nematysime.

VOKIETIJOS PINIGŲ REFORMA SMAR- KIAI PALIETĖ TREMTINIUS

Nors ir laukta, bet staigi ir labai drastiška valiutos reforma Vokietijoje palietė ir mūsų tremtinius. Tremtiniai vertėsi daugiausia iš jų turimų išteklių, kaip tai atsivertę dar iš Lietuvos pinigų ir vertingusių daiktų, kuriuos jie parduoda ir tokiu būdu padengdavo būtinas pragyvenimo išlaidas.

Kol Vokiečių markė buvo labai pigi ir menkesnės kokybės daiktus žmonės noriai pirkdavo.

Pakeitus pinigus prapuolė paskutinės tremtinių sutaupos, o ir turimas vertybes bus sunku parduoti.

Pinigų stoka, be abejo, atsilieps ir į kultūrinį tremtinių gyvenimą; tremtiniai nebegalės tiek pinigų kaip anksčiau skirti spaudai, aukoms ir kitiems kultūriniais reikalams.

ŽUVO TRYS KOVO- TOJAI

1947 m. Kovo mėn. 5 d. Garliavos valščiaus Jurginiškių kaime įvykusiose kautynėse trys Lietuvos laisvės kovotojai-partizanai: Kasperavičius Antanas, Stravinskis Povilas ir Maceina Klemensas.

Žuvusiųjų lavonai buvo nuvežti į Garliavos milicijos kiemą ir ten išmesti gulėjo tris savaites. Juos apgraužė ir išstęšunės, esantieji milicijos priežiūroje, paskui nelaimingųjų lavonų liekanas išmetė į griovį, kuriame išgulėjo neužkasti iki pavasario. bdp/s/ud

DIDŽIULĖ KONCENTRACIJOS STOVYKLA PRIE KLAIPĖDOS

Bolševikų koncentracijos stovyklų yra visur. Iš vieno pabėgusio Esto gauta žinių kad viena ypatingai didelė koncentracijos stovykla yra ir netoli Klaipėdos. Čia sėdi Vokiečiai, bėgę iš Vokietijos, įdėtas darbas pradeda nešti vaisius.

Pirmieji koncertai atneša ne lauktą pasisekimą ir Čiurlionie-

Meilė Lietuviškai Dainai

APIE ČIURLIONIO ANSAMBLĮ TREMTYJE

Muzikas Alf. Mikulskis, Čiurlioniečių sumanus vadovas.

Kartas nuo karto mus pasiekia gandas apie tremtinių pasisekimus kultūrinėje ir meninėje srityse. Dailininkai, poetai, rašytojai, dainininkai, muzikai, artistai, šokėjai, lenktyniaudami vieni su kitais, ne tik kad reikišiai savųjų ir kitokių DP tarpe stovyklose, bet plačiai garsėja ir svetimųjų tarpe.

Jų jau tiek daug išėjo į plačiąją meno areną, kad nebeįmanoma net trumpai šio straipsnio ribose jų pasisekimų ir pasirodymų virtinės peržvelgti. Trumpučiai faktai, kaip kad paskirų menininkų pasirodymai tokiuose meno centruose kaip Paryžiuje (su dideliu pasisekimu praėjusi dailininko A. Galdiko paroda), Londone (solistų Nauragio, Baranauško, Motekaitienės koncertas), pažymėtinai gerai praėję Lietuviškos tremtinių operos ir Lietuviško baleto pastatymai, išgirti net ir tremtinams nepalankiams Vokiečių spaudos, nekalbant jau apie visą eilę tolygių pasisekimų, leidžia mums pajusti, kad ten tikrai verda didelis darbas ir tikrai garsinamas Lietuvos vardas.

Yra tarp tų visų meninių grupių, vienetų ir ansamblių vienas, kuris be eilinio pasigeirimo ir įvertinimo sukelia mums nuostabos ir pagarbos jausmus, kai arčiau susipažįstame su jo istorija. Tai Čiurlionio vardo ansamblis.

Dettingeno kaimo viename viešbutyje, toliau nuo didesnių centrų, švabijos kalvų viduryje, gyvena apie 50 jaunų vyrų ir moterų. Daugumas iš jų jau keturi metai drauge ir todėl šis jaunų žmonių kolektyvas panašus į vieną didelę šeimą, turinčią vieną tikslą ir to tikslo atkakliai siekiančią.

Dar kuriai tebeinant, 1944 metų rudenį, Vienoje muzikas Alf. Mikulskis pradeda organizuoti atgaivinimą Tautinio ansamblio, veikusio prie Lietuvos Filharmonijos Vilniuje.

Laimingu sutapimu susirado užtenkamas skaičius entuziastų daugiausia buvusių studentų ir sunkiose nacinės prispaudo sąlygose, po dykivalandinės darbo dienos, nedavalius ir višokiems nedatekliais spaudžiant, prasideda darbas.

Karstėją karo veiksmai tolimesnį buvimą Vienoje padaro neįmanomu. Bet aštrus nacių įstatymai neleidžia pakeičiui darbovietės ir tik suirutę prasidėjus šio menininkų grupės, šventai pasiryžus nesiskirstyti, pabėga į Vakarų, prie Šveicarijos sienos. Vokiečiai čia kaip vyrus taip ir merginas įkinko sunkiausiais darbais: jiems tenka kelių tukstančių pėdų aukštyje kasti apkasus.

Bet karo pabaiga buvo nebetoli ir dabar prasideda kitokios dienos Čiurlionio ansambliui. Daug kainavęs pasiryžimas ir įdėtas darbas pradeda nešti vaisius.

Pirmieji koncertai atneša ne lauktą pasisekimą ir Čiurlionie-

čiai greit pradeda garsėti. Juos kviečia Prancuzai į savo iškilmingiausius rengimus, jų klausosi ir dėkoja žymiausi Prancuzijos karo vadai, kaip generolai Koenig ir Lattre de Tassigny ir visa eilė kitų aukštųjų asmenų.

Sakoma, kad sužavėti Prancuzai paskui mokėsi mūsų tautiškų šokių... o Čiurlioniečių Angly ir Amerikiečių zonas vis koncertuodami ir koncertuodami. Lietuvių tarpe greit atšvenčiami 100-sis ir 200-sis koncertai, o dabar tas skaičius bus vėl gerokai pakilęs. Jų klausėsi šimtai tukstančių žmonių, didelė jų dalis svetimačiai, ir niekur nebuvo atsitikę, kad jų menas nebūtų užkariavęs publikos.

Čiurlioniečiai yra grynai menininkai. Jie savo pasisekimo negrindžia pigiais triukais ar saldžiais efektais. Jie patiekia gryną, neperdėtą Lietuvišką šokių, mažam Lietuviškų muzikos instrumentų orkestrui pritariant.

Sunku buvo tikėti, kad linksmiems, jauniems Amerikos, Anglijos ir kitų kraštų kariams, pripratusiems prie tempų, triukšmo, dūzo, galėtų patikti liudni, lyriški mūsų dainų motyvai, santurys, gracingi Lietuviški šokiai. Bet taip įvyko, ir tik todėl kad Čiurlioniečiai patiekė nepriklausamai tobulai išpildomą meną, kokio ir tikrų profesionalų teatruose dažnai pasigendame.

Sunku, nežinant, būtų įsivaizduoti, kad šį neįkainojamos vertės Lietuvių bei Lietuviškai propagandai darba Čiurlioniečiai dirba neturėdami net paprasčiausių sąlygų. Keli koncertus merginos šoko basos, nes... neturėjo batų, kelionės dvi dienas be valgio buvo normalus reiškinys, o gyvenimas tvartuose, daržinėse, barakuose ir nakvynėse po atviru dangumi — smulkmenos, apie kurias neverta kalbėti.

Bet 50 žmonių ansamblis nepalūžo nei dvasiniai nei meniniai; jie ir šiandien, gyvenami savo višbutelyje Dettingene, švabijos kalvose, vis dar važinėja su koncertais, stiprinami Lietuvišką dvasią brolių tremtinių tarpe, skaidrindami pilkas tremties dienas ir dainuodami svetimiems liudnas Lietuviškas dainas, pasakojančias apie vienos geros tautos liudną istoriją.

Ir kai svetimi keliaiviai traukia pro "Karaliaus aukštumą", kurios viršūnėje stovi Čiurlioniečių namai, jie pasiklauso galingai sklindančios Lietuviškos dainos ir klausia:

— Kas dainuoja ten taip gražiai?

— O, ten Lietuviai. Ir dainuoja jie tikrai stebuklingai, — atsako jiems Dettingeniečiai, kuriems Čiurlionio ansamblis yra tapęs jų pasididžiavimu.

Koks bus šios menininkų grupės likimas? Ateina žinios, kad vargas ir nedateklūs laikai grąšo šiam nuostabiame kolektyvui subireti. Teko girdėti, kad BALF'o pirm. Dr. Kun. Končius, lankydamasis Europoje yra žadėjęs daryti žygių juos atsigabenti į čia. Ar šis reikalas yra kiek pasistumėjęs į priekį neturime žinių, bet greičiausiai ne, nes kludė zonos klausimas; Čiurlioniečiai gyvena Prancuzų zonoje, kas pagal veikiančius imigracijos įstatymus įvažiavimą į USA darė negalimu. Imigracijos įstatymams keičiantis šis kliūtis atpuls ir dabar neatidėliojant reikia Čiurlionio ansamblio į Ameriką atvykimo klausimą išspręsti.

Apie tokio ansamblio reikšmę Amerikoje netenka ir kalbėti; bet koncertų Lietuviškose kolonijose jam tikrai pasisektų prasimušti ir į didžiulius Amerikoniškus teatrus. Čiurlioniečiai turi atvykti pas mus! Ir gėda, jei atitinkamos organizacijos jų atvykimo klausimo nesutvarkys.

J. P. Nasvytis.

Pabėgėliai

Netolimos Praeitės Pasakojimas

Tiršti, juodi dumai jungėsi su palšų debesų plotais. Liepsnų sukuriai keliose vietose prasiūšė ilgais liežuviais į aptemusią erdvę. Sunkiųjų tankų kanonada dar didino degančio miesto siaubą, ardydama liepsnojančių trobėsių sienas.

Tai buvo iš vienos pusės besitraukiančių, o iš kitos puolančių priešų naikinamas Lietuvos pasienio miestas. Plentai, vieškeliai ir laukų keliai, užtvėnti minų, minios, kuri išblyksusiai veidais slinko nežinon — į Vakarus.

Dalė Karaitienė, purvinų dulkių užlipusiom akim, už rankenų stumė vežimėlį, kuriame berupęstingomis akutėmis šypsojosi motinai, jos vienintelis turtas ir paguoda — vie-nuolikos mėnesių amžiaus Gailutė.

Dalės veidu ir nugara, kuri buvo apkrauta sunkia kuprine, čiurkšlėmis bėgo prakaitas, apdulkėjusiame veide palikdamas margus ruožus.

Iš pietryčių pusės nuo pamirkės, pasirodė du vikšriniai motorcikliai, kurie it viesulas, traskėdami nešėsi per lauką, plento link. Tai paskutinieji „Feldjaegeriai“ atnešė visiems siaubingą žinią — kad sienos link perkirstas magistralinis kelias. „Kas nori bandyti laimę išsigelbėti nuo apsupimo iš priešų kairiojo šarvuotųjų sparnų, turi griežtai pasukti į šiaurės vakarus“.

Tuo pat momentu skutamu skridimu virš galvų prašvilpė išilgai plento trys naikintuvai.

Kas gyvas metėsi į dirvas, palikdamas kelyje savo mantą, gyvulius. Lėktuvai padarė posukį, dar pasklendė žemyn ir pertraukomis paleido serijas šuvių.

Visas plentas paskendo liepsnose. Degė kariški sunkvežimiai, degė vežimai su paskutiniu pabėgėlių turtu, o šalia jų voliojosi nužudytų ir sužalotų gyvulių.

Dalė prisiglaudus prie palentės storo beržo liemens, spaudė prie krutinės savo gyvenimo džiaugsmą — mažąją Gailutę. Ji šypsojosi, pirštu kais vadžiojo po motinos veidą, visiškai nežinodama priežasties, kodėl motinos skruostais riedėjo tokie gražūs, sidabriniai lašeliai.

Lėktuvai pranyko. Žmonių minia, tartum sumaišytas skruzdėlynas pasiskleidė dirvomis — šiaurės vakarų kryptimi. Dalė it apsvaiginta tebesedėjo prie beržo ir, rodos, negalėjo atitraukti įsmeigto žvilgsnio nuo nešančios sunkią naštą ir kovojančios su kliutimis, mažos skruzdėlaitės.

Pakilo vėjas. Tirštų dumų, su ugnies žiežirbomis, sukūrys apsiutė Dalė. Ji pasoko, tartum iš siaubingo sapno. Žengė plento pusėn, tačiau pusžingsnyje, lyg stabo ištikta sustojo: jos vienintelė, sunkią naštą palengvinančioji priemonė — Gailutės vežimėlis baigė liepsnoti šalia liepsnose paskendusio gasolino tanko-sunkvežimio. Ji bevilniškai ir klaičiu žvilgsniu pažvelgė į liepsnos upę plente. Per visą jos kūną nuėjo nukre-

čiantis šurpulis. Ji staiga pasuko atgal, — viena vienintelė ir bejėgė, savo tėviškės link, kur niekas jos nebelaikė ir kur sodybos vietoje, vėjas nešiojo atvėsčiusius pelenus.

Dalė, tartum šešėlis, slinko dirvomis, pabergždusiomis pievomis ir banguojančiais rugių laukais. Kur ji ėjo ir kas ją pasitiks, jai buvo vistiek. Jos mintyse chaosingai pynėsi klaikus, pergventi vaizdai. Čia ji mato save pilną gyvenimo džiaugsmo, apsupatą pagarbos ir meilės studentę Dotnuvos Akademijoje. Čia nustelbia neužmirštamo siaubo vaizdas — raudonųjų banditų sušaudoma motina ir tėvas giri-ninkas. Tai vėl ausyse pasigirsta jai, lyg angelų choro didinga giesmė Veni Creator, o ji sutuoktinių iškilminguose apdaruose, klupodama prie Viešpaties stalo papėdės, prisiekia amžiną meilę jaunam Akademikui Algiiui.

Staiga ji pajunta galvoje nebutą svaigulį ir ji nei nepajuto, kaip ant ežios sukupo. Jos lupos buvo sukepę ir kan-kino bausis troškulys.

Vėsus vėjas ją kiek atgaivino. Ištisą dieną įtempti kojų raumenys visiškai užtirpo. Ji sėdėjo ant ežios ir lyg į taktą su linguojančiomis varpomis ant rankų supo savo miegančią Gailutę. Vėl atgijo minčių paveikslai. Kodėl gi jai skirta tokia žiauri lemtis? O, jeigu jis būtų čia kartu su ja... Kokia būtų saldi toji neapsakomo skausmo taurė. Bet, deja... Nuo tos valandos, kai Geštapo pareigūnai, einantį tarnybos pareigas Algirdą suėmė, ji pusantrų metų negalėjo surasti tikros tiesos apie jo likimą. Gal ji išvežė sunkiems darbams į griauanamą Reichą, gal jis slapstėsi... Eiti, jieskoti, gal įvyks stebuklas... Tačiau, štai tas paskutinis spindulėlis užgeso ir susibavo jai po kojomis žemė.

Pakilusio vėturėlio giesmė staiga nutraukė šurpus, kažkada ausiai jau girdėti motorų užėjimai.

Dalė instinktyviai pašoko ant kojų. Su siaubu ji pamatė ištisą virtinę didžiulių tankų, kurie vilko kažkokias, pilnas kareivių, priekabas, kurios atitinkamuose atstumuose buvo atkabinamos ir paliekamos. Vienas, štai, tankas išnėrė iš miškelio ir urzgimu drebėdamas žemę sušuko rugių laukų judviečių kryptimi. Staiga pasuko į šoną ir paliko priekabą su grupe kareivių, kurie žaibo greitumu iš jos išsoko, išsitiesė grandine ir atkišę pirmyn paruoštus ginklus, žingsnis po žingsnio artėjo jų link.

Ji prisiglaudė prie ežios, spausdama prie krutinės miegančią Gailutę ir plakančia širdimi laukė nežinomo savo likimo.

Ji buvo pasiryžusi eiti pirmyn, tačiau širdis, rodėsi, iššoks iš krutinės, o kojos nustojo atsparumo, traukė ją žemėn.

Štai jau girdi ji žingsnius ir lužtančius po artėjančių atėju-

J. Dvikaipiškis.

nų kojomis rugių šiaudus. Ji bijo, kad jie neišgirstų jos širdies plakimo — ji taip garsiai daužosi.

— Vstat, kto tam?! (Kas ten, atsikelt!) — suriko nežmonišku balsu, geltonos veido spalvos su įžambaus pjūvio akimis, uniformuotas žmogus.

Dalė sukaupusi visas jėgas ir pradėjo gailiai verkti.

Žaibo greitumu, su atkištais ginklais, iš visų pusių ją apsupo burys panašių į aną pirmąjį, žmonių, kurių vienas, matomai vyresnis, vėl suriko:

— Ruki v vierch! (Rankas aukštyn!)

— Mieli žmonės, jūs gi matote, kad mano rankose kulkis! — švelniai Rusų kalba prabilo Dalė.

— Viš, krasavica! Znajem takich ptašek! Brosaj na zemliu etavo červiaka! (Žiūrėkit, gražuolė! Žinome tokias paukštytes! Mesk žemėn tą kirmėlę!) — Dalės gerklėje spazma neleidė ištarti žodžio. Ji dar daugiau spaudė prie savo širdies klykiantį kudių.

— Ruki v vierch! Sėitaju do trioch! (Rankas aukštyn. Skačiuoju iki trijų!) — žvėrišku balsu sukriokė mongolas ir Dalės krutinė nukreipė naga-ną. Jos galvoje suspengė, o širdyje, tartum, nutruko paskutinė styga. Ji susvyravo ir aptemusiom akim sugniužė žemėn. Jos sąmonės nebepažadino nei atplėštos nuo motinos krutinės Gailutės paskutinis klyksmas...

Kilo per miško viršunes ruskana rytinė saulė. Vyturėlių giesmė vėl skelbė naujos dienos rupeščius. Rasota ežia, it šešėlis, slinko vos pavilkdamas pavargusias kojas ir nuo gyvenimo naštos sulinkęs kelevais. Jis sustojo. Priešais jį gulėjo pusiau apnuoginta moteris. Jos krutinėje styrojo įsmeigtas durklas. O čia pat, prie jos kojų, gulėjo... nužudytas kudiškis. Kelevais sulinko ant kelių prie moters lavono. Vyturėlis pritarė jo tyliai raudai.

Tai buvo Algirdas.

ATSARGIAI! PAVOJUS PRIEŠAKYJE!

Police Chief George J. Matowitz išanksto nori persergėti žmones Liepos ketvirtos ketu dienų švenčių, kuomet atsisibaus daug trafiko nelaimių.

Visos šalies miestuose ir valstijose išanksto rušinamasi šios šventės laikotarpio aukšto nelaimių skaičiaus mažinimui.

„Policijos departamentas ragina kiekvieną pilietį kreipti dėmesį į apsaugojimą gyvasių ir turto per Liepos ketvirtos švenčių laikotarpį“, Chief Matowitz sako.

Jis pranešauja kad trafikas bus nepaprastai užgrūstas šios šventės dienomis, nes daugybė jau įgijo naujus automobilius, o kiti važiuos savo senais padargais, kad tik važiuoti. Visi kas tik turi kuo važiuoti važinėti pramušgalviškai.

„Šių metų Liepos ketvirta bus ypaci pavojinga važinėjan-tiems“, sako Chief Matowitz, „kadangi supuola trys dienos laisvos ir žmonės jausis šventiškoje nuotaikoje.“

„Visi dėkime pastangas padaryti Clevelando vieta kur mirtyr ir nelaimės neturėtų užimti pirmą vietą šios šventės paminėjimo proga. Vietoje to pasirupinkime kad Liepos ketvirta būtų saugumo diena važiuojantiems ir pėkšties lygiai“.

Cleveland Police Dept.

POP KONCERTAI

Kas Treč. ir Šešt. Vak., 8:30 val. CLEVELAND SUMMER ORCHESTRA

Rudolph Ringwall, Conductor
Birž. 30 Mac Morgan, Baritone
Liep. 3 Virginia Morley ir
Livingstone Gearhart,
Duo-Pianistai.

PUBLIC HALL
Tikietai pas BURROWS, 632 Euclid
Balcony 60c, 90c, \$1.20
Prie Stalų \$1.80, Tax Included

DABAR GAUNAMI

Moncrief's 1948 Eilė
Automatiško šildymo Padargų
GAS ★ OIL ★ COAL

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

U. S. SECURITY LOAN VTJUS

BUY BONDS TODAY!

Prisidėjimui prie visuotinos kovos su infliacija, Cuyahoga County Committee kuris dirba U. S. Security Loan pravedime, praneša kad jis pilniausia re-mia ir užgria United States Treasury Departamento United States Savings Bond programą kurio svarbiausias tikslas yra prisidėti prie infliacijos sulai-kymo.

The United States Savings vajuš Cuyahoga apskrityje ve-damas nuo Birželio 15 iki 30.

Pirkite U. S. Security Bonds, tuo pačiu planu kaip pirkdavo-te karo metais. Jie neša gerą pelną ir yra taip saugūs kaip patys dolariai.

POP KONCERTAI TĖSIAMI

Šeštadienio vakare, Birž. 26, Pop koncerte, kuriuos per vasarą duoda Cleveland Summer Orchestra, vado-vaujant Dr. Rudolph Ringwall, di-džioje Cleveland Public Audito-rium, solistu bus mėgiamas pianis-tas Boris Goldovsky, kuris išpildys Mozart piano concerto in A major.

Kitas koncertas, trečiadienio va-kare, Birželio 20, atžymimas sugrą-žinimu žymaus radio baritono Mac Morgan, kaip solisto.

Po to seks vėl kiti koncertai, ku-rie tęsis per vasarą, po du vakaru kas savaitę.

Tikietai po \$1.80 prie stalų ap-acių; rezervuotos sėdynės vir-suje po \$1.20; nerezervuotos balko-ne po 90c ir 60c.

BALF GAUNA RUBU IŠ VISOS ŠALIES

BALF centras iš Brooklyn, N. Y., praneša kad per porą savačių, Birželio 1-15, gavo vėl kelis tukstančius svarų drabu-žių, sudovanotų mūsų tautie-čiams tremtiniams Vokietijoje.

Rubai siunčiami dešimtimis ir šimtais svarų kasdien iš vi-sokių Lietuvių kolonijų, dide-lių ir mažų, pradedant nuo Los Angeles, Calif., baigiant pačiu Brooklynu.

Kiti siunčia BALF'ui mai-s-tą ir pinigų tremtinių šelpi-mui.

Netruksim apsidairyti ir vėl atėis nauja žiema. O dešimtys tukstančių mūsų nelaimingųjų brolių Europoje, kurie iki šiol ne visi gavo rubus, darosi vis plikesni, ir jiems reikės apran-galų žiemai pernešti.

Kiti siunčia ir gerus vyriš-kus, moteriškus ir vaikams ba-tus; vyrai prie savo gerų švar-kų daperka kelnės, kurias pa-tys sunėžiojo, ir taip aprupina nepažįstamus savo brolius rei-kalingais drabužiais.

Kurie turit padovanoti rubų priduo-Kiti juos savo vietos BALF skyriui, ar parapijai, arba siųskit tiesiog į BALF centrą: United Lithuanian Relief Fund of America, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

LOS ANGELES, Calif. — Tula Ada Rousseau, 43 m. am-žiaus, sumanius nusižudyti pa-pjovė skustuvu sau rankų gy-slas, persipjovė gerklę, nurijo skruzdėm naikinti nuodų, su-valgė didelę dozą migdomų vai-stų, paskui persidurė sau šoną ilgomis žirkklėmis — ir po nu-vežimo į ligoninę pasirodė kad ji galės dar gyventi.

B. & O. GELŽKELIO linija palengva naikina anglim kuri-namus garvežius. Ta kompa-nija šmet ant savo geležin-kelių pastatys 160 naujų diesel inžinaiš lokomotivų. Palengva visi angliniai lokomotivai bus pašalinti iš tarnybos.

EVERETT, Wash. — Birž. 19, tulas Wayne Williams, 31 m. amžiaus tėvas, prisipažino policijai kad jis iš įtūžimo su-mušė akmeniui savo žmoną ir vieną dukrelę ir jas abi nustu-mė nuo aukštos uolos. Žmona nukritus mirė, o mergaitė, 4 m. amžiaus, išliko dar gyva. Jie turi kitus tris vaikus. Jie buvo atvykę iš Tusla, Okla, čia darbo jieskoti.

AKRON, OHIO.— Goodyear gumų išdirbystė, didžiausia vi-soje šalyje, pasirašė su CIO unija dviejų metų sutartį, pa-keldama savo 28,000 darbinin-kų po 11 centų valandai mo-kesties. Ta kompanija dirb-tuves turi 10-tyje miestų.

GENERAL ELECTRIC Corp. prieš kelias savaites skelbė at-piginimą savo išdirbinių kainų. Dabar betgi, kai buvo priversta pakelti savo darbininkams algas, vėl buvo priversta pa-skelbti savo išdirbinių kainų pakėlimą.

General Electric turi 125,000 darbininkų ir dirbtuves daug-lyje šalies dalių. Darbininkams pakėlė 8 nuoš. algų.

REIKALINGA MOTERIS ar mergina, prie namu užlai-kymo. Vieta ant visados. Ad-resuokit:

George,
11059 Dodge Rd. 2
Van Dyke, Mich.

Della E. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PARVEŽTI
Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE
ENDicott 1763

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

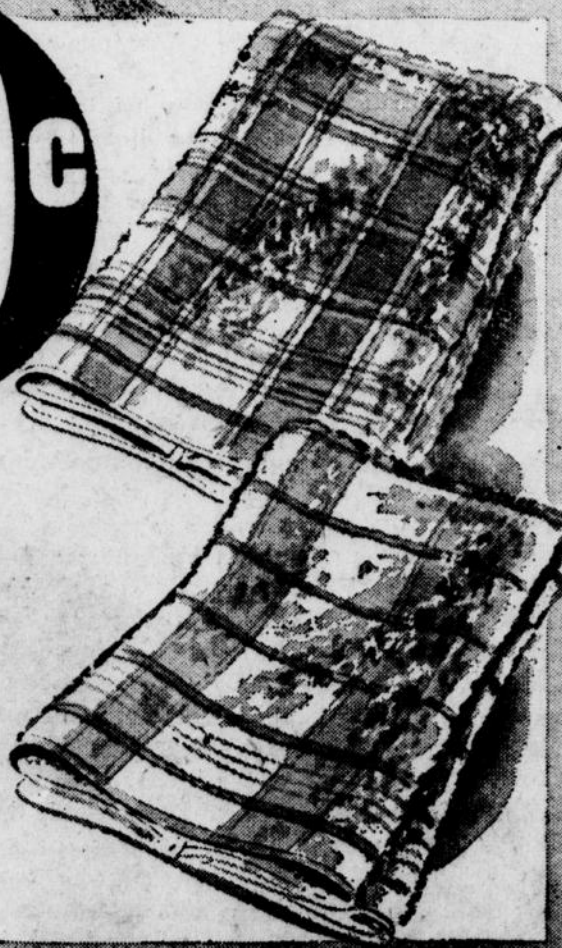
Krautuvė atdara kasdien nuo 10 ryto iki 5:30 po pietų.

The May Co's. Basement

Proga! 2 SPALVINGŲ LANGUOTŲ RUŠIŲ
20x40 COLIŲ PRAGARSĖJE

Cannon Towels

59^c
EACH

Minkšti, labai Sugeriančios
Rušies

Gerais sugeriamis turkishšluos-tytuvai towels mėlynos, rožinės, auksinės ar žalios spalvos kurie priduos žavėtinumo jūsų vonios kambariui. Ir to-čia žema kaina už Cannon's geros rušies! Tik po 59c.

Pritaikyti Wash Cloths po 15c

Paštu ir Phone Užsakymai Pildomi
Šaukit CHERRY 3000

Basement Domestics

Vaisių, Langučių ir Kitų Marginių

Plastic Tiesalai

54"x54 Skalbiami Užtiesalai
Virš Jusų Staltiesių

Užtiesk vieną šių puikių spaus-dintų plastik stalui užtiesalų ant savo lininės staltiesės pridavimui spalvos ir žavėtinumo jūsų sta-lui. Marginiai yra vaisiai, gėlės, langučiai ir kitoki su plačiais ki-tokių spalvų apvaisais mėlynais, raudonais, žaliais ar auksiniais. Suteikia apsaugą jūsų staltiesei ir stalo viršui, sumažina skalbi-mą pusiau.

54"x72" Didumo 1.29

Basement Domestics

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp A. Vanagaičio leidžiamą mu-zikos ir juokų žurnalą. El-na kartą į mėnesį. Kaina metams \$2. Užsiskant sių-skit ir pinigus.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

NO BETTER
TERMS
ANYWHERE

LOANS TO
REPAIR, MAINTAIN,
MODERNIZE YOUR HOME
OR BUSINESS PROPERTY

Member Federal Deposit Insurance Corp.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patari-mas reikale jūsų namo pagrąžinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: P0tomac 6899

Vyrams Aprangalai

PAS MUS RASITE DIDŽIAUSĮ PASIRINKIMĄ
UZ POPULIARES KAINAS

Vasariškų rubų — marškinių — kelnų — diržų
Šiaudinių Skrybėlių — Maudymuisi Kelnaičių
Kaklaraiščių — Pažamas — Kojinių — Nosinių

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraš

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka)

MIRĘ 18,600 IŠEIVIŲ
LIETUVIŲ

Su šiame numeryje paduodamais mirusių Lietuvių vardais iki šiol mirusių skaičius pasiekė jau 18,600, nuo Vasario mėnesio, 1937 metų, kada Dirvoje pradėta mirusių išėivių Lietuvių vardai talpinti.

OSATSKAS Juozas F., 34 m., mirė Birž. 10, Cleveland, O.
MICIUNAS Vytautas, mirė Balandžio 27, Matachewan, Canada.

AITUTIS Edvardas, 46 metų, mirė Geg. 25, Chicago, kur buvo ir gimęs.

BUIVIDIENĖ Juzė (Mazeikaitė), 68 m., mirė Geg. 26 d., Chicagoj. (Telsių par.) Amerikoj išgyveno 47 m.

NAVICKIENĖ Petronėlė (Marčišaitė), pusamžė, mirė Geg. 16, Chicagoj. (Raseinių par.) Vadvirgio p. Labgirio km.) Amerikoj išgyveno 39 metus.

PILJANSKAS Stasys, pusamžis, mirė Geg. 26, Chicagoj. (Panev. ap. Smilgių p. Balaravos k.) Amerikoj išgyveno 37 metus.

GRIGALIUNAS Stasys, pusamžis, mirė Geg. 30, Chicagoj. (Panev. ap. Uptės p. Akalicos k.) Amerikoj išgyveno 37 m.

MAZEIKA Nikodemus, pusamžis, mirė Geg. 29, Chicagoj. (Naumiesčio par. Šilių km.) Amerikoj išgyveno 35 m.

BARTKIENĖ Domicelė (Jurgutaitė), seno amž., mirė 29 Geg., Chicagoj. (Tauragės ap. Šilalės p.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

MISIUKONIS Stasys, 56 m., mirė Bal. 30, Madison, Wis.

JUSKAUSKAS Juozas, mirė 30 Gegužės, Baltimore, Md.

ZAREMBIENĖ Stella, 48 m., mirė Birž. 2, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

LAPSINSKAS Boleslovas, pusamžis, mirė Birž. 4, Chicagoj. Amerikoj išgyveno 40 metų.

MIRĘ DETROIT, MICH.

USDRAS Vladas, 58 m., mirė Rugp. 27, 1947.

VILANISKIS Jurgis, 52 metų, mirė Spalių 28, 1947.

URBAITIS Jonas, seno amž., mirė Spalių 2, 1947.

NORRIS (Norosky) Frances, 67 m., mirė Sausio 5, 1948.

BUSNAUSKAS Raymond, senyvo amžiaus, mirė Vas. 23, 1948.

RAUBIENĖ Elena (Pilkaitė), 55 m., mirė Birž. 5, Chicagoj. Vaiguvo miestelio. Amerikoj išgyveno 43 metus.

STOGIENĖ Elena (Balčiūnaitė), seno amž., mirė Geg. 29, Chicagoj. (Panev. ap. Vaškų p. Vainuronų k.)

ZAREMBIENĖ Ona (Anskaitė), pusamžė, mirė Birž. 1, Chicagoj. (Marijampolės ap. Osinės k.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

ZAUBRAS Petras, 64 m., mirė Geg. 31, Chicagoj. (Panevėžio ap. Kupiškio p.) Amerikoj išgyveno 36 m.

TRAŠKIS Adolfas, pusamžis, mirė Geg. 31, Chicagoj. (Pasvalio miestelio).

ČIŽINIENĖ Sofija (Urbelaitė), pusamžė, mirė Geg. 30, Shelly, Ind. (Raseinių apskr. Kelmės p. Preikurių k.) Amerikoj išgyveno 35 m.

VALATKIENĖ Elena, 66 m., mirė Bal. 20, Detroit, Mich.

MASINAUSKIENĖ Antanina, mirė Geg. 22, Chicagoj. (Šakių ap.)

SAKALAS Juozas, 34 m., mirė Geg. 27, Chicagoj. Gimęs Worcester, Mass.

ČIEKUTIS Julius, 58 m., mirė Geg. 27, Chicagoj. (Svenčionių ap. Čekiškės p. Zelygų k.) Amerikoj išgyveno 35 m.

VIRKSTYS Juozas, mirė Geg. 20, Philadelphia, Pa.

KULEVIČIUS Povilas, 56 m., mirė Geg. 7, Miners Mills, Pa. (Šiaulių ap.)

KIRMILAS Dominikas, 59 m., mirė Baland. 16, Lawrence, Mass.

LIETUVIŲ KANKINIŲ PELENAI
AMERIKOJEVokiečiai Nužudė 6,225 Lietuvių Išvarę
į Savo Kankinimo Lagerius

USA Lietuvių Rašytojų Draugija jaučia didelę ir kilnią pareigą pranešti visai šio krašto visuomenei, kad Lietuvių Anti-nacinės Rezistencijos Buvusiųjų Politinių Kalinių Sąjunga perėitą vasarą nutarė Flossenburgo (Vokietijoje) koncentracijos stovykloje nacių nukankintų 2,483 Lietuvių kalinių pelenus, iki bus galima juos pergabenti laisvon Lietuvon, atsiųsti Amerikos Lietuvioi globali bei apsaugai. Minėta Politinių Kalinių Sąjunga apsaugos vieta aprinko Tėvų Marijonų vedamą Marianopolio Kolegiją, kur viešas pelenų urnos įteikimas įvyks š. m. Liepos 5 dieną.

Kruvinieji nacių darbai kietoms tautos naikinti jau žinomi visam pasauliui. Štai tos kankinimo vietos, kurios amžių amžiams pasiliks kaip neišdildomos Vokiečių tautos gėdos dėmės:

Auschwitz, Buchenwald, Dachau, Flossenburg, Maidanek, Mathausen, Soldau, Stutthof ir kt. Turimomis žiniomis naciai Lietuvius kankino ir žudė 103 stovyklose. 29,500 Lietuvių perėjo tokias stovyklas. 6,225 mūsų tautiečiai buvo nukankinti.

Kas darėsi tose nacių koncentracijos stovyklose, skaitytojas galės suprasti vien iš šio pavyzdžio: Flossenburgo stovykloje kalėjo iš viso 2,500 Lietuvių. Iš to skaičiaus gyvų liko tik 20. Visi jie čia buvo mušami, iki mirties mariniu, o nukankintųjų kūnai kraunami į krūvą kaip kokios malkos ir prie krematoriumų pečių jie laukdavo eilės — kada bus sudeginti.

Mes negalime duoti bent apytikrio visų Lietuvių skaičiaus, kuriuos kankino piktoji nacio ranka. Daug dar yra nežinomų mūsų brolių ir seserų, kurie atidavė savo gyvybę nuo viso pasaulio uždegutose kankinimų rusiuose ir kitose paslaptingose žudymų vietose.

Neužmirškime, kad ir šiandien mūsų tautiečiai tebėra masiškai žudomi. Aštuoneri metai, o pridėjus Mažąją Lietuvą, — 10 metų kaip mūsų tauta sistemingai naikinama ir blaškoma.

Turim žinoti ir tai, kad mūsų tauta, proporcingai bendram jos gyventojų skaičiui, bus viena iš daugiausiai nukentėjusių nuo raudonųjų ir rudųjų budelių. Mes klausiam: kodėl Lietuviai buvo ir šiandien tebėra taip masiškai kankinami ir žudomi? Atsakymas yra vienas: Lietuvis geriau linkęs mirti, negu vergauti.

Lietuvių pasipriešinimas okupantui yra bendras ir pagrindinis — čia dalyvauja visų luomų ir visų (išskyrus komunistus) politinių pažiūrų Lietuviai. Tą patį norėtume priminti ypač broliams Lietuviams Amerikoje. Nors Lietuvos gelbėjimo reikala čia ir sujungė visus bendram darbui, bet vis dėlto politinių grupių

santikiai liko dar aštroki. Mūsų tautos priešas visiems lygiai pareigą pranešti visai šio krašto visuomenei, kad Lietuvių Anti-nacinės Rezistencijos Buvusiųjų Politinių Kalinių Sąjunga palaikų perdavimo akte: "Mūsų, kaip tos pačios kancijos draugų valia, kad ši relikvija būtų Marianopolio Kolegijos — mokslo ir jauniosios kartos ugdymo įstaigos — žinioje ir globoje ir kad visai Amerikos Lietuvioi visuomenei būtų prieinama lankyti ir pagerbti. Ši mūsų jaunosios Tėvynės kankinių relikvija patikėta ypatingai Jūsų meilei. Šie gi palaikai siunčiami iš Europos pas Jus — atnaujinti tam pačiam kraujo ryšiui ir liudyti tai pačiai nepertraukiamai kovai, kurią kartu vienijomės į jėgas turime tęsti už amžiną savo Tėvynę — Lietuvą."

Dėl to USA Lietuvių Rašytojų Draugija prašo visą Lietuvį bendruomenę prisidėti prie visos mūsų tautos relikvijų priėmimo akto. Butų labai pagaiduota, kad įteikimo iškilnėse dalyvautų visų Amerikos Lietuvioi organizacijų atstovai. Kadangi savo kankinimus gerbia visa tauta, tad ta proga prašome visus Gerb. Klebonus, visų organizacijų vadus, o ypač visų laikraščių Redaktorių prisidėti prie mūsų kankinių palaikų pagerbimo, surengiant savo kolonijose atitinkamus minėjimus.

J. Aistis
USA Liet. Rašytojų D-jos Pirmininkas.
St. Budavas, Sekretorius.

JIESKAU Juozo Karpavičiaus ir Jurgio Sabaliausko, abu iš Ciberijos k., Keturvalakių p., Vilav. ap. Sabaliauskas gyvena Shenandoah, Pa. Taip gi jieskau daugiau gerų žmonių nuo Keturvalakių.

Kostas Petrauskas, Camp Baltic (20) Hannover-Stoecken British Zone Gedmany.

1948 UŽRAŠŲ KNYGUTĖ UŽ 25c

Tremtinių knygų leidykla Vokietijoje "Aistra" atsiuntė Dirvos knygynui gražių kišėlinių 1948 metų kalendorių užrašų knygutę (note book).

Jie rašo: "Kalendorių kainos nenustatome, matysit patys. Jeigu turėtumet galimybės už juos mums kuo nors atsilyginti, busime dėkingi. Mūsų noras yra parodyti užjūrio broliams kad mes ir benamių stovyklose gyvenanti nenuleidiame rankų, bet dirbame kiek sąlygos leidžia, Lietuviską kultūros darbą..."

Dirvos knygynas prisiūš šią knygutę už 25c, ir tie pinigai bus pasiūti tiems broliams tremtiniams parenti. Siųskit mums pašto ženklus.

DIRVA,
6820 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Ambrasas, iš Pabaisko val., Ukmergės ap.
Amnen - Kalau, Berta, iš Šakių ap., gyv. Brooklyn, N.Y.

Andrikonis, Aleksandras, iš Šešuočių val., Ukmergės ap., gyv. Chicagoj.

Asmantas, iš Tauragės ap.
Avizienitė - Marcinkus, Ona, iš Šumskų val., Marijampolės ap.

Bajorunas (Beiron), Jurgis, iš Naujamiesčio val., Panevėžio ap.
Bakauskas, Stasys, iš Balaikų v. Balaikėviūtė, Antosė, iš Alytaus ap.

Baltrušaitis, Vincas, iš Bliuviškių km., Griškabūdžio val., Šakių a. Baltaska, Kostantas, iš Svedasų vl., gyv. Pittsburghe.

Banionis, Jonas, Juozas, Kazys ir Petras, iš Pažerų val., Vilkiškio ap.

Bankauskas, Vytautas (Bankovskis), suns Boleslovo.
Baradas, Antanas, iš Kauno ap., g. Chicagoj.

Baranauskas, ir seserys Baranauskaitės, vaikai Magdės Baranauskienės (buv. Marcinkevičienės), kuri buvo kilusi iš Udrjos val., Alytaus ap.

Barauskas, ipėdiniai Juozo Barausko.
Baruolis, Povilas, iš Subačiaus val., Panevėžio ap., ir vaikai Jonas ir Ona, gyv. Bostone.

Basinskas, Simonas, iš Veiverių vl. Marijampolės ap.
Batekaitės, Ona (Zimblis), ir Petronėlė, dukterys Mykolo.

Bedulis, Petras, iš Trakų ap., gyv. Bostone, ar Lawrence, Mass.
Bešys, Juozas, iš Vėndžialgos val., Kauno ap.

Birbalas, iš Tauragės ap.
Bladzius, Kazimieras ir jo brolis, iš Plungės val., Telsių ap.

Bonakeris (Bonacker), Otto, ir Rudolf, iš Kidulių vl., Šakių ap.
Bradziūtė - Puodžiūnienė, Kotė, gyv. Kaune.

Brushat - Grinaitė, Rosa, iš Patalmūšio vl.
Budrys, Apolinaras, s. Ferdinando. Ceičys, Jonas, gyv. Chicagoj.

Čiutė, Antanas, iš Narvydžių km. Čiužas, Ignas.
Degutis, iš Barauskinių km., Veiverių par., Marijampolės ap.

Degutis, Kazys ir Petras, gimę Amerikoje, gyv. Veiverių val., Marijampolės ap.
Dėkus, Jonas, iš Gelvonų val., Ukmergės ap.

Dominauskaitė - Stuckūnienė, Elzbieta.
Dzenauskas, keli broliai ir seserys Agota ir Anelė, vaikai Tamošius ir Magdalenos Butauskaitės.

Dzidorius, Juozas.
Eidimtas, Anicetas, iš Plungės val. Gaizutis, iš Alunos val., Utos ap. Galevičius, Edvardas, iš Kalvarijos val., Marijampolės ap.

Garulytė, Elena, iš Rokiškio ap. Gasinas, Jonas, iš Ragavos val., Panevėžio ap.

Gencevičius, Vincas, Chicagoj.
Geštaitienė - Škeriūtė, Marė, iš Udrjos par., Alytaus ap.

Gumbutaitė - Masionienė, Anelė, iš Vyžuonų val., Utenos ap.
Grabauskas, Petras, iš Pumpėnų vl., Panevėžio ap., gyv. Cambridge.

Grinkevičius, Leonas, iš Marijampolės ap., gyv. Rochesterj.
Guobzas, iš Vyžuonų - Leliunų vl. Utenos ap.

Gurgždis, Izidorius, iš Veliuonos vl. Kauno ap., gyv. Pittsburghe.
Huber - Jonaitis, Stasė, iš Lygumų val., Šiaulių ap., gyv. Chicagoj.

Ivoška, Petras, iš Kapčiamiesčio vl. Seinų ap.
Jakevičius, Vincas, iš Kybartų val., Vilkiškio ap., gyv. Baltimore.

Jameikytė - Šaluckienė, Marija, prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.
Jančius, Kazimieras (Janc, Ch.), tarnavęs AP krautuvėse, kaip butcher-manager.

Jankauskaitė, Marytė, duklė Simo ir Juzefos Butauskaitės, ištėkėjusi.
Jankauskas, Juozas, suns Adomo ir Petronėlės Šeštokaitės.

Jasinas, Petras, iš Juodupės val., Rokiškio ap.
Jėčiauskas, Juozas ir Pranas, iš Trakų vl.

Jelinskas, Kazimieras, iš Naujamiesčio val., Panevėžio ap.
Jomantas, Stanislovas, iš Telsių ap. Jonušytė, Elzė, iš Šimonių val., Panevėžio ap.

Jucaitė, Ona, iš Sedos val.
Junkarienė - Kuodžiukė, Ona, iš Naujamiesčio val., Tauragės ap., gyv. Chicagoj.

Juozėnas, Aleksas ir Antanas, išvydurdonas, Aleksas ir Antanas, išvykę iš Kretingos ap.

Jurjonienė - Mochutė, Ona, iš Naujamiesčio val., Tauragės ap.

Jurkus, Pranas, ir Jurkutės, Agota

ir Ona, iš Sedos val.
Juzelskytė, Ona, iš Daugailių val.

Kalau, Gustav ir jo sesuo Amnen, Berta iš Šakių ap., gyv. Brooklyn.

Kaledaitė - Pakulienė, Ona, iš Leipalingio val., Seinų ap.

Kalpukaitė - Šatinkienė, Konstancija, iš Kėdainių ap.

Kalvaitis, Stasys, sun. Fabijono, iš Naujamiesčio val., Panevėžio ap.

Kancys, iš Tolunų km., Miroslavo v. Karosas, brolis Mykolas.

Karosiūnė - Stumbraitė, Petronėlė, gimė ir pažįstami prašomi atsiliepti.

Kavaliuskas, Bronius, suns Augustas Kavaliuskas ir Bronės Ragačiūtės, iš Jėzo val., Alytaus ap., prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

Kavarskas, Antanas, iš Pabaisko v. Ukmergės ap., turi 4 suns.

Kazla Antanas, iš Prienų val., prieš 10 metų tarnavęs Amerikos arm. Kemeras, Augustinas, iš Lygumų vl. Šiaulių ap.

Kmilytė, iš Raseinių, ištėkėjusi.
Kogest, William, iš Klaipėdos krašto.

Krapauskas, Jonas.
Kučinskas, Jonas, suns Silvestro, iš Utenos ap.

Kumpauskas.
Kungys, Jonas, iš Vainuto val., Tauragės ap.

Landsbergis, Juozas ir sesuo Emilija, iš Rokiškio ap.

Lesys, Pranas, iš Telsių ap.
Liutskaitė, Ona, iš Vilkiškio a. Majauskas, Andrius - Jonas ir šeima, iš Pažaislio val., Kauno ap.

Manasas, Ignas, iš Vilkiškio ap., gyv. Worcester, Mass.

Mantrimas Zofija, iš Tauragės ap. Mašiotis, Prano, kilusio nuo Naujamiesčio, Šakių ap., gimė ir pažįstami prašomi atsiliepti.

Medonas, Zigmas, iš Leipalingio vl. Seinų ap.

Minderis, keturi broliai ir Minderytė, Mikasė, iš Pabaisko val., Ukmergės ap.

Mockus, Juozas ir Petras, ir seserys Barbora ir Ona Jurjonienė, iš Naumiesčio val., Tauragės ap., g. Chicagoj. ar Philadelphiaj.

Morkvėnas, Petras, Pabiržės val. Biržų ap.

Narbutas, Jurgis, iš Pažerų vl. Šiaulių ap.

Naumavičius, John, gyv. Denver, Colorado.
Nimgaudas, Juozas ir Nimgaudaitė Anastazija, iš Mosėdžio val., Kretingos ap.

Norgilas, iš Tauragės ap.
Pakulinė - Kalėdaitė, Ona, iš Leipalingio val., Seinų ap.

Paulauskienė - Staponienė, iš Gargždų val., atvyko pas dukterį Paulius, Albina, gyv. Clevelande.

Petrus, Ursulė, Brooklyn.
Petraitis, Benediktas, iš Naujamiesčio val., Panevėžio ap.

Petrošius, iš Tauragės ap.
Pilvinis, lankešis Kaune.

Pitrėnas, Jonas, iš Rokiškio ap.
Pocius, Zenonas, iš Alsėdžių val., Telsių ap.

Prakurotas, Kazys, iš Kupiškio val. Panevėžio ap.

Preikšaitė - Vendel, Ursulė, iš Kretingos ap., Gargždų val., gyv. Chicagoj.

Preikšas, Jurgis, iš Kretingos ap., suns Jurgio.

Preikšas, Petras, Pijus ir Konstancija.

Radzevičius, Petras ir Simonas, iš Vilkiškio ap.

Radzevičiūtė, Veronika, iš Vilkiškio ap.

Rakauskaitė - Safhuk, Kazimiera, iš Raseinių, gyv. Boston, Mass.

Ramoškaitė - Zukauskienė, Ona, iš Panevėžio, Chicagoj.

Rapkauskas, Kazys ir Petras, iš Balaikų vl.

Romanowski, Kazimier, iš Marijampolės, farmeris.

Rumsa, keli broliai, išvykę iš Veiverių vl., Marijampolės ap.

Rumševičius, Jonas, iš Zapyškio v. Kauno ap., gyv. Scranton, Pa.

Rupkus, Karolis, dirbęs laive Steel-maker.

Rusnaitė - Spudienė, iš Linkuvos vl. Šiaulių ap.

Ruzas, broliai, iš Ramygalos val., Panevėžio ap.

Sabalius, Vladas, iš Kėdainių ap., vedęs Jadvygą Šatinskaitę.

Sabrinskaitė - Šidlauskienė, Marija, iš Pajevonio val., Vilkiškio ap., gyv. Waterbury.

Šakals, Juozas ir sesuo Straškie-
nė Kotryna, iš Skuodo val., Kretingos ap.

Šalucka, Juozas ir žmona Jameikytė, Marija, prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

Šatinskas, Henrikas, suns Petro, gimęs Amerikoje, tėvas iš Kėdainių ap.

Šatinskienė - Kalpukaitė, Konstancija, iš Kėdainių ap.

Ščesnikavičius, Zenonas, iš Šiaulių ap.

Sereivaitė, Veronika, iš Rozalimo, Panevėžio ap.

Šidlauskas, Stanislovas, iš Smilgių val., Panevėžio ap.

Šileika, gimė Agotos Krapauskienės - Šileikaitės.

Šimonis, gyvenęs Kaune, dirbo "Maisto" bendrovėje.

Šinkunas, Domas, iš Vyžuonų val. Utenos ap.

Škeriūtė, Magdė ir Marė (Zebrauskienė) ir (Geštaitienė), iš Udrjos par., Alytaus ap.

Škrickis, Pranas, iš Darbėnų val. Kretingos ap.

Šlabosevičius, Justinas (pakeičęs pavardę į Schultz), ir Vlado, iš Laukuvos par., Raseinių ap.

Šlapkauskas, Motiejus, iš Vilkiškio ap., atvyko Amerikon iš Anglijos.

Šneideris, Pranas, iš Plokščių val. Šakių ap., gyv. Brooklyn.

Šniokys, Antanas, iš Griškabūdžio val., Šakių ap.

Sodaitytė, duklė Vinco, gimusi Amerikoje, augusi Lietuvoje, Jėzo v. Alytaus ap.

Solys, Antanas, iš Kalvarijos val. gyv. Chicagoj.

Spudienė - Rusnaitė, iš Linkuvos vl., Šiaulių ap.

Stakauskaitė, Domicelė, iš Sereičiaus val., Kauno ap., ištėkėjusi, gyv. Bostone.

Stanys - Stanevičius, Domininkas, iš Sedos val.

Staponienė - Paulauskienė, Gargždų val., atvyko Amerikon pas dukterį.

Strakšienė - Sakalytė, Kotryna, iš Skuodo val., Kretingos ap.

Strašinskas, Antanas, iš Pažaislio val., Kauno ap.

Sulskus, Juozapas, iš Utenos ap.

Sumskaitės (Sumskas), Katrė ir Razinka, iš Kietaviškio val., Trakų ap.

Švažas, Juozas, iš Akmenės val., Mažeikių ap., ir suns Juozas, gim. Amerikoje, gyv. Chicagoj.

Sviteris, Juozas, gyv. Brooklyn.

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

SVARBUS IR IDOMUS PRANEŠIMAS. PRAKALBOS

Kita penktadienį, Liepos 2 d. 7 val. vakaro, Tremtinių D-ja rengia svarbų pranešimą.

Pranešimas įvyks Lietuvių sąjėje, Superior Ave. 633.

Tremtinių D-jos valdybos nariai, pirm. Stip. Nasvytis, Inž. Pr. Drasutis ir Dr. A. Damsušis aiškins apie visiemis rūpinus ir svarbius klausimus, būtent:

(1) Kas yra affidavitas, kokių išpareigojimų jis uždėda.
(2) Kokių būdu geriausia galima padėti tremtiniam, kokie siuntiniai pigiausi ir geriausi.
(3) Kas tokie tie tremtiniai, ir kodėl jų nemėgsta bolševikai.
(4) Ka žada naujai priimtas DP bilius tremtiniam ir kokių pareigų jis mums uždėda.

Dar bus paliesta visa cile praktiškų reikalų, kiekvienas gašs duoti klausimus.

Neklausykite visokių blogos valios žmonių skelbiamų gandų apie tremtinius ir apie affidavitus. Ateikite ir išgirskite teisybę.

Įėjimas visiems laisvas. Aukos ne visų renkamos.

L.T.D. Clev. Valdyba.

DIRVA PASIUNTE 409 SVAIRŲ RUBŲ

Iki šio laiko Clevelandiečiai per Dirva BALF'o centro suaukojo apie 400 sv. ivairių draužių ir avalynės. Tai jau šiočia tokia parama tremtiniam.

Ir toliau neškite rubus, batų ir kitokių dalykus į Dirva. Tegul nelieka nei vieno mūsų tarpe nesušepliusio tremtinio nors atliekamais rubais.

DR. V. KUDIRKOS D-JOS METINIS PIKNIKAS

Šį sekmadienį, Birž. 27, atsi-bus Dr. Vinco Kudirkos Paš. Draugijos didelis metinis pik-nikas Neuros Farmoje, Brunsw-ick, Ohio. Pradžia 2 val. po pietų. Nuvažiavimo kelią visi žino: W. 25th Pearl Road iki Brunswick, paskui po dešine, ir privažiavus pirmą kelią vėl sukiti į dešinę, tas daveš į pik-niko vietą.

JAU KALIFORNIJOJE

Petronėlė Jonelienė, kuri su savo sunum išvažiavo į vakari-nes valstijas, Birželio 19 rašė Dirvos redakcijai iš Las Ve-gas, Nevada. Iš ten į Los An-geles jau tik viena diena ke-lia. Taigi dabar jie jau apžiū-rinėja Pacifiko pakraščio įdo-mybes. Jos sunus, Stasys, yra dar studentas.

Mr. & Mrs. John L. Mihelich laukėsi pas savo dukterį slau-gę, St. Mary's ligoninėje, Ro-chester, N. Y. Su jais važiavo ir p. Mihelichienės sesuo, Mrs. Edw. Daniels.

Alvina Paltroukonienė su sa-vo sesute, Jule Rastenienė iš Baltimorės, važinėjo New Yor-ke ir kituose miestuose.

Julė Rastenienė žada rudo-nop atvykti į Clevelandą pas savo motiną pasisvečiuoti.

PRO KEITH'S 105TH STREET THEATRE

Birželio 23 iki 29 matysite šia filmą: "Fort Apache".

SAVININKAS PARDUODA iš prieštasties ligos, 6 kamb. mūri-nis, natūras gero farnasas, nauji sa-liečiai ir įvažiavimas; 9 vyšnių medžiai, 5 slyvų, apie 20 krumų, 2 kaštanų medžiai, 5 balti Europiškų vynuogiai krmiai ir daug kitų me-džių. Geriausia vieta, greta Euclid Park. Greitam pardavimui kaina \$14,500. Kreipkitės: (26) 894 EAST 236 St. KE 4004

Lietuviškos Vakarųškos

A. L. Citizens Klube Lietuvių salėje smagios vaka-rųškos penkta-dienio vakare žuvis — Blynai — gera muzi-ka šokiams penktadienio va-karais. Klubo nariams. Pra-džia nuo 8:00 val.

SUSIZIEDAVO

Ruth Macyauskas, Macyaus-ky duktė nuo 771 E. 91st St., susiziedavo su Albert Dauper, nuo 773 E. 91 Street.

Ju vestuvių laikas dar nenu-statytas.

Ruth Macyauskas baigė ko-legiją Birželio 16 d. ir pasiry-žus siekti aukštesnių mokslų.

Vasaros laikotarpiui ji stojo vadovauti jaunimo fizišką la-vinimą prie Clevelando Mokyk-lų Tarybos.

APSIVEDA

Florence Aleknaitė, žinoma vietos Lietuvaitė, kuri dažnai dalyvauja ir padainuoja Lietu-vių vakarieliuose, su savo tē-vu, duktė Jono K. Alekno, iš-teka už Harry J. Stape.

Šliubas bus šv. Jurgio baž-ničioje, 9:30 val. ryto šešta-dienį, Birželio 23.

Vestuvių pokilnis bus jaun-o-sios tėvų namuose.

APSIVEDA

Jonas Petrauskas, kuris gy-veno ir darbavosi Clevelande, dabar jau keli metai gyvenas Los Angeles, Calif., prisijuntė savo draugams Clevelande už-kvietimą į savo vestuves. Jis veda Lietuvaitę, Adelę Eliza-beth Kučinskaitę, kuri paeina iš Athol Mass., dabar su tėvais gyvena Los Angeles.

Ju šliubas bus šv. Kazimie-ro Lietuvių bažnyčioje, Los Angeles, Liepos 3 d.

SVEIKSTA

Julius Smetona turėjo opera-ciją, dabar jau sugrįžo iš ligo-ninės į namus ir taisosi. Ne-trukus vėl galės stoti į savo pareigas.

Julius Smetona studijuoja teisės Western Reserve Univer-sity Law School, už metų lai-ko tikisi baigti advokaturą.

Birželio 24 d., Dr. Tamošai-čio rezidencijoje atsi-buvo p. Birutės Smetonienės piano mo-kinių koncertas.

PAREJO IS LIGONINES

Pranas Aksenavičius, kuris buvo dirbtuvėje prie darbo su-žeistas, ypač nukentėjo jo d-šinė ranka, dabar sugrįžo iš li-goninės į namus, 7513 Lexing-ton ave. Jis atsi-prašo savo gi-mninių ir draugų kad dar bent porą mėnesių negalės jiems rarasyti ir atsakyti į laiškus, iki ranka pasitaisys.

Dėkoja jiems už prisirintimą užuojautos laiškus.

TURIM KAMBARĮ su visais baldais, Lietuvių šei-moje; pavieniui vyrui arba po-rai be vaikų. Kreipkitės 8306 Bellevue ave. apačioje.

REIKIA KAMBARIŲ ar apartamentų, dirbančiai mo-teriai su motina. Abi Lietuvės. Kas turit ar žinot, praneškite telefonu: HE 8459. (26)

METINIS PIKNIKAS

Rengia Dr. Vinco Kudirkos'Paš. Draugija

Sekm. Birž.-June 27

Pradžia 2:00 val. dienos.

Visiems šiame piknike atsilankiusiems užtikrinama geras laikas. Bus smagus šokių visą dieną. Vyrams — Virvės traukimas ir Moterims — Siulo į adatą vėrimas — su dovanomis.

Ižanga tik 25c.

Kviečia Komisija.

KAIP NUVAŽIUOTI: Neuros vieta yra ta pati kur kitados va-žiudavot. Kelias eina West 25th Street, iki Brunswick, Ohio. Ten sukiti po dešine į R 303, važiuoti iki kito keliuko kuris eina po dešine vėl, ir privažiuosit pikniko vietą.

Naujos Parapijos Žinios

N.P.P.Šv. parapijos pirmuti-nis šios vasaros piknikas įvyks ši sekmadienį, Birželio 27, Joe Norris Grove (Route 91, viena mylia nuo Doute 6, suktant į dešinę ir važiuojant į rytus.)

Šis piknikas tal bus visu Clevelando Lietuvių Dainų fes-tivalas, nes dalyvaus mūsų ta-lentingi Lietuviai naujai atvy-ke iš tremties; jų grupė dai-nuos ir išpildys tautiškus šo-kius, dėdėmi tautiškus ru-bus. Pirmiko pradžia 12 val. dienos. Šokiams gros melodin-ga Michael's orkestra; bus vi-sokių žaidimų ir dovanų.

Jeigu lytu, piknikas bus pa-rapijos sode.

Šį sekmadienį taipgi yra mu-sų vaikučių Pirmos Komunijos diena; Komunijos valanda per 8:30 val. mišias.

Tai labai gražus įvykis, nes šis sekmadienis tai šventė Ne-siliaujančios Pagalbos Panelės Švenciausios, mūsų galingos patronės. Lai ji laimina Lie-tuvą, tremtinį, mūsų para-piją, ir Lietuvius visur Savo šventėje. Klebonas.

MESOS kaina Clevelande — kaip ir visoje šalyje — iškilo nuostabiai aukštai, ir dar eina brangyn. Keistai išrodo kad svaras vienokio ar kitokio stei-ko parsiduoda po suvirš \$1. Pirkėjai laikinai pazurda dėl aukšto kainų paskui vėl apsi-suka ir perka, todėl kainos ir laikomos brangios.

NUO DIDŽIŲJŲ tiltų Cleve-lando pradėjo daug žmonių šokti nusizūdymui. Bėgyje pa-staru poros savačių net šeši asmenys nusizūdė nušokimais nuo tiltų.

LIEPŲS 4-TOS ŠVENTE STADIUME

Symet atsi-bus 10-ta Festival of Freedom iškilmė Liepos 4 diena didžiam Stadiume, kur bus įvairi programa, o vakare bus nuostabus fajerverkai.

Šį kartą vėl bus prisai-kdinimas naujų Amerikos piliečių gavusių pilietybę pastaru me-tų bėgyje.

Šiose ceremonijose užkviesta dalyvauti ir Lietuvii grupę savo tautiškuose rubuose, gre-ta daugelio kitų tautų, kurios kas meta sudaro dalį iškilmų laike atėvių piliečių prisai-kdinimo.

PASIKELĖ ALGAS

Clevelando miesto tarybos 33 nariai nubalsavo pasikelti sau algas dar \$1,000 metuose, dabar gaus \$4,000. Bet nau-jos ju algos ineis galion nuo Sausio 1, 1950 meto, po to kai išsibaigs dabartinis miesto ta-rybos narių terminas.

Reiškia, taksų mokėtojams prisidės dar \$33,000 daugiau taksų.

CONFECTIONERY STORE

Pas mus galima gauti Lietu-viškų Sūrių ketvirtadieniai ir penktad., po 39c svaras. Kasdien turim geros Varš.ės ir kitų pieno produktų.

Pilnas pasirinkimas Cigarų, Cigaretų ir Tabako.

Tamsi ir šviesi ruginė duona. Turime Quality Ice Creams Didesnių norint telefonukit KE. 6557

Mrs. Stankevičius 239 EAST 156th ST.

COMMUNIST EDUCATION—A FARCE AND A TRAGEDY

(Reprint from Newsletter from Behind the Iron Curtain)

Our contactman writes from Kau-nas:

THE effects of the war and the chaos following on it have had a most detrimental influence on edu-cation in Lithuania. However, the gravest impediment to the main-tenance of even an elementary degree of culture in the Western sense is the Communist educational policy.

Lack of qualified teachers. Lith-uania is among the most devastated countries of Europe owing to the war having twice rolled over it. Nevertheless, the Lithuanians are not daunted by the material diffi-culties and would rehabilitate their country in a comparatively short time, if the Communist system were not so utterly unacceptable to them. As it is, they refuse to work for their foreign rulers.

An exceedingly large number of school buildings is either razed to the ground or in ruins. The few schools that were not too heavily damaged, have been patched up any-how and are so decrepit that often they cannot be used in the cold sea-son. The children are acutely in need of clothes and shoes, which are nowhere to be got, there is an almost complete lack of stationery and teaching aids and, above all, there are no qualified teachers. On-ly 10% of the former elementary and high school teachers are still available. The rest have either fled been deported or are fighting in the forests under the banner of free Lith-uania. Their place is taken by new-comers, often boys of 15-17 years, with no training whatsoever.

It cannot be maintained that all these new "teachers" are Commu-nist; on the contrary, some of them are harmless youths with a liking for an "idle life", others are even members of the underground re-sistance movement who have had to change their name, place of resi-dence and former occupation rather precipitously and are hiding from the omnipotent police in a quiet village school. Nevertheless, the local young people receive no in-struction worth mentioning from them.

Acquaintance with Communist Doctrines the Only Qualification Re-quired. The high schools and col-leges have started a drive for the "liberation" of Lithuanian youth from their bourgeois mentality and the influence of Western Christian culture. At present the Lithuanian schools are no longer educational establishments but Communist work-shops for the transformation of the young people to cold and ruthless servants of the Moscow rulers and to tools of the world revolution.

The teaching of Marxism-Leninism, the new religion, has become the main task of the high schools and colleges. The pupils are taught to love, venerate and fear HIM, the great reformer, the father and lead-er of the Soviet people. However, the young people still display a most obstinate tendency to ignore the Stalinist doctrine. For instance, of 500 pupils at the college of Shi-auliai only five have joined the League of Communist Youth and of the 200 pupils at the college of Varena only four have become Young Communists.

It goes without saying that the authorities put the blame for this resistance on the teachers. The

tendency seems to be to replace all the old teachers with new and loyal ones as soon as possible and a con-siderable number of the few re-maining old teachers have already been dismissed. To qualify for a college teacher you need no special training any longer. A certificate of having attended a three months' course on Marxism-Leninism makes almost anyone eligible. Such a cer-tificate opens more and more impor-tant doors in Lithuania now than a university graduate's diploma. Woe to anyone who has taken his degree at a foreign university — the Rus-sians say that such people are await-ed eagerly at the salt mines.

The Party and the University. — Special control organs were created in 1947 at every faculty of the uni-versities of Vilnius and Kaunas. Being appointed by the Communist Party, they are called "Party Groups". The Communist Press wrote at their institution that the main reason for the creation of these organs was the backwardness and conservatism of the teaching staff and that the deans and professors therefore require careful watching. Everything must be done to attain the educational level of the other sister-republics, the papers remark-ed.

The tasks of the five "Party Groups" at the five faculties of the Vilnius university are officially re-ported to be as follows: they give every possible assistance to the deans, professors and other aca-demic teachers, they supervise and reinforce the political activities of the professors, they help to uphold discipline and to achieve better teaching results.

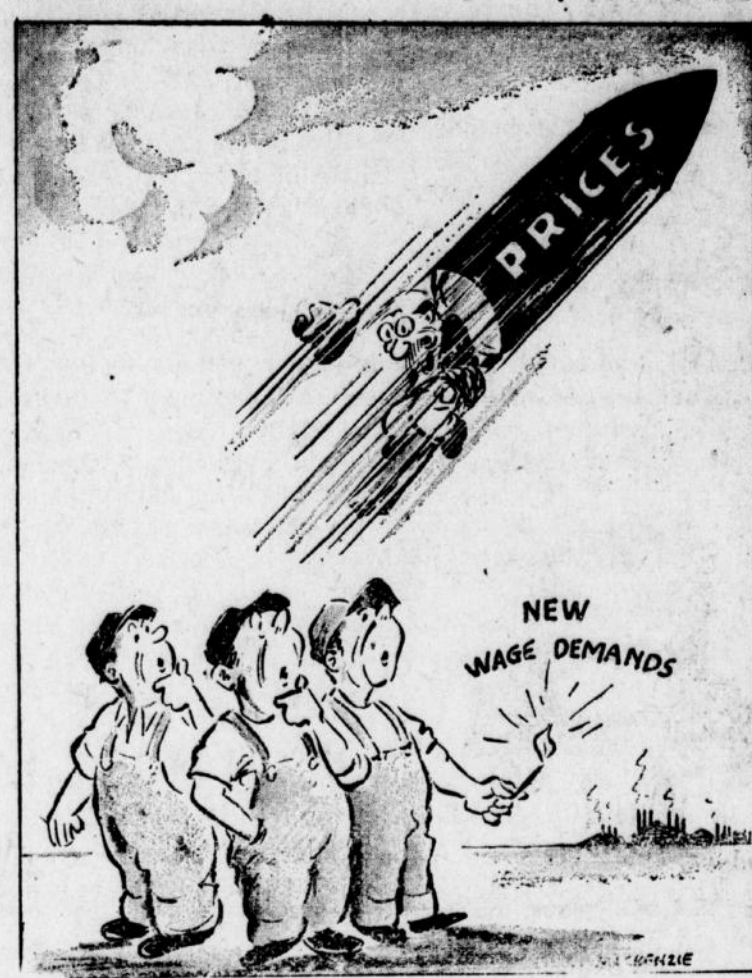
These energetic helpers of deans and professors are usually young and cellow Communists who have never attended a university lecture before. However, they are well versed in Marxism-Leninism, that "science of sciences" and masters in the art of terrorizing, spying and interfering with all and every-thing.

The professors, many of whom have held their chairs for dozens of years, are not valued too highly as they are "only specialists". To fit into the new regime they are all to be re-educated. According to of-ficial data, 215 professors and oth-er academic teachers are enrolled in Party schools in present-day Lithuania, where they must cram the biographies of Marx, Engels, Lenin and Stalin, "The Problems of Leninism", that Bolshevik Bible, the tactics of the class struggle, the ways to world revolution, the decisions of the All-Union Com-munist Party and other similar sub-jects in order to be able to keep their jobs of teaching medicine, physics or history at the universities.

The Communists love to impress the outside world with the number of their educational establishments and university graduates. Though there are undoubtedly gifted people in Russia who achieve remarkable progress in their chosen field de-spite all the stultifying impediments the Bolshevik educational system puts in their way, the average So-viet university graduate has very little real knowledge as most of his time at the university is spent in imbibing the Communist doctrines. The humanitarian disciplines are so interpolated with Communism and their teaching so curtailed by Party

SURPRISE!

By MACKENZIE

considerations that a Soviet histo-rian, e.g., is no scholar but a propa-ganda mouthpiece. But even the practical sciences are taught so in-adequately that an average Soviet doctor, for instance, is not better acquainted with his subject than a medical orderly in the Western

world. And that is the level to which the old and honorable universities of the Baltic countries, with their fine traditions of learning, will needs be reduced in the near future if a change of regime does not restore to them their freedom of learning.

RACING RANDALL PARK

July thru August 21st

For Reservations Phone MOntrorse 784

Rapid Transit Service from Terminal to Randall Track Every 15 Minutes

POST TIME 2:30 P. M.

CHUNG KING RESTAURANT

2152 Rockwell Avenue

Duoda Kiniškus ir Amerikoniškus Valgius Atdara kasdien nuo 4:30 P. M. to 4:30 A. M. Duodame Musų Puikią Cantonese Vakariene. Rezervacijoms šaukit MAIN 9064.

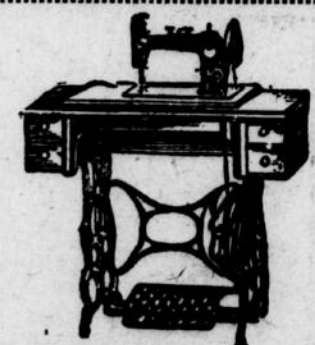
REIKALINGA SINGER

Siuvamos Mašinos

Nežiūrint jų amžiaus ir stovio \$20 ir aukščiau Bent kokių R. B. drop-head Singer

ŠAUKIT EX. 6900

AMERICAN SEWING MACHINE CO. 943 EAST 72nd STREET CLEVELAND

\$375 CAST IRON GAS FURNACE

Pilnai Įdedamas

Ineina Tiesioginė Gaso Linija; Kambario Termostat; Cemento Apačia; Sklepinis Register. Su Visais Takais. Vidutiniai dēl 5 ar 6 kambarių namo. Kontraktai duodami tik tiems kurie turi Gas Company Priority. AGA Approved

AA FURNACE & BOILER CO. ER. 1440 Harvard at Broadway BR. 0430 Vakaraish ir Sekm. Šaukti Montrose 1110-W

ODOS LIGOS

●SPECIALIZUOJAME gydyme acne ir veido dėmių bei visokių rušių odos išbėrimų jaunų ir senų. Taipgi gydome užsisenėjusias odos ligas ir niežėjimą.

DR. M. L. NEARING, D.M.

(Avenue Skin Clinic)

691 OLD ARCADE Cherry 2220 Atdara nuo 10 iki 12; 2 iki 7 P. M.

AUTOMOBILE SPECIALISTS

Carburetor - Windshield Wipers - Ignition - Speedometer Brakes - Wheel Aligning and Balancing

HINKEL'S SERVICE

9321 Wade Park Ave GA 3931 Cleveland 6, Ohio